

SLOVENSKI NAROD.

Plača vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejelan za avstro-ograde dežele za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 3 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 3 K. Kdor hodi sam po ulici, plača za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 30 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe se redno vplačuje naročnina se ne odira. — Za ostanke se plačuje od petostopne petit-vrste po 12 h, če se ostanke tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Naročniki se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Kunčevih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v 1. nadst., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnništvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanke, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnništva telefon št. 55.

Dr. Tavčar v volilnem odseku.

Zadnje dni se je razpravljalo o sestavi volilnih okrajev v kraljestvu Češkem. Tudi dr. Tavčar je posegel v to razpravo z govorom, ki je trajal dobro uro.

Govornik je najprej omenil, da ni mnenja, da je zadeva, o kateri se razpravlja, taka, da bi smeli o nji govoriti zgolj le poslanci iz kraljevine Češke.

Vprašanje, kako naj se razvrste volilni okraji bodisi na Moravskem ali na Češkem, ni strogo češko vprašanje. To je temveč vprašanje, ki bi moralo vsakega Slovana v odseku zanimati. Ne samo češkega, tudi slovenskega pomena je to vprašanje. Posebno za nas Jugoslovane je prevažno, da so Čehi na severu močni in krepki, ker vidimo v češkem narodu najmočnejšo svojo politično oporo. Ni nam torej vseeno, so li Čehi pri svojih volilnih okrajih prikrasani ali ne. Zategadelj je smel govornik z lahko vestjo poseči v to razpravo.

Pravico k temu pa mu daje tudi dolžnost, da mora pri koncu razprave o stvari glasovati po vesti in prepričanju. V tem pogledu po mora način razprave prav iz srca grajati. To je naravnost lahkomišljeno, kar se v odseku počenja. Par minut pred sejo so se razdelili dotični tiskani načrti, ne da bi se dalo časa, da bi jih človek primerjal z vladnimi načrti. Nasvetujejo se bistvene spremembe, ali poslanec, ki ni slučajno iz češke kraljevine, tava v temi. Potem pa naj glasuje po vesti in prepričanju! Posebno, če se še pomisli, da je tudi dr. Pergelt vrgel cel koš važnih predlogov v razpravo, o katerih večina odborovih članov niti najmanjšega pojma nima. Nastal je pravi kaos, ki bi se dal le tedaj odstraniti, ako bi se cela zadeva izročila objektivnemu pododseku. Predlog, ki bi kaj takega nameraval, bi pa v tem odseku, kjer so se dogodili še hujši atentati na

temeljnost, ne prodril, zategadelj ga govornik ne stavlja, pač pa odločno protestuje, da se za take važne razprave ne da temeljitega poročila, da bi bili vsi poslanci zadostno orientirani, naj so že iz kraljevine Češke ali ne.

Vzlic vsemu temu pa je bila dvadnevna dosedanja razprava zelo poučljiva. In to radi tega, kar smo čuli od Čehov, še bolj pa radi tega, kar smo čuli iz nemških ust.

Govornik mora zopet in zopet naglašati, da so Čehi glavni steber slovanstva v Avstriji; če pade ta steber, pade z njim avstrijsko Slovanstvo! To je za nas dogma in tega se držimo. Govornik ima zavest, da bode vladna volilna reforma tudi češkemu narodu žile pre-rezala, tako, da se bode na nji počasi izkrjavel. Z njim pa se bomo izkrjaveli tudi Jugoslovani.

Govornik odkritosrčno prizna, da ga še ni kmalu kaka izjava tako pretresla, kakor dr. Kramářeva včerašnja izjava, da je bil češki narod v kampanji za volilno reformo tepen in pobit, da so Čehi „die Geschlagenen“!

Ta izjava ima na sebi nekaj tragičnega, dokazuje pa obenem, da tudi med češkimi zastopniki prodira pravo in zdravo spoznanje. Govorniku se vidi, da je danes dr. Kramář general, ki zapoveduje armadi, katere se umika. Njegova težka naloga je, da reši to armado, in zapovednik, ki se je znal s svojo armado v redu in brez derute umakniti, je dostikrat boljši vojskovodja, nego oni, ki je sijajno zmagal v bitki.

Govornik želi, da naj bi bil dr. Kramář srečen vojskovodja, in da naj ne pozabi, da ima v svoji roki usodo avstrijskega Slovanstva. In če ni drugače, naj s svojim mečem kaj razbije, ako ni druge rešitve! Samo kake navidezne bitke naj ne započne, ker ž njo osmeši svoje in pa tudi ime češkega naroda!

Ravno tako poučne so bile izjave nemških gospodov. Gospoda Pergelt in Schreiner sta se kar od

olja in medu cedila. Govornik do danes niti vedel ni, da so to tako dobri in pravični gospodje. Niti ene češke duše nočejo imeti, kar zahtevajo, je, da se jim v kraljestvu češkem niti ena nemška duša ne odvzame. Kar je avtohtono nemško, naj ostane Nemcem, kar pa je češkega, naj ostane Čehom! To pesem sta Pergelt in Schreiner v prav gniljivi melodiji neprestano prepevala. In občudovanja je vredno, kako so Nemci vsako vas prebrskali, ob mejah podajali so se takorekoč pod vsako streho, da bi prav vsakega Nemca rešili pred volilno reformo, da bi ne padel pod kak češki volilni okraj. Govornik odkrito prizna, da mu to nacionalno delo imponuje, in da ga v očigled temu delu bode v dušo, kako sramotno malo so se brigali slovenski in tisti slovenski zastopniki, ki imajo moč v rokah, za koroške Slovence, katere bode nemškemu molohu v žrelo vrgla vladna volilna reforma.

Ko je govornik čul govore Pergelta in Schreinerja, ki sta venomer zatrjevala, da hočeta dati vsakomur kar mu gre, prešinila ga je nehote misel, da bode omenjena gospoda, ako resizetičnih nagibov, kakor trdita, postopala pravično ne samo v kraljevini Češki, kjer so Nemci v manjšini, temveč tudi v vojvodini Koroški, kjer se Nemci v večini. Pravica mora biti ena in ista na Češkem in na Koroškem!

Govornik se čuti zategadelj opravičenega ravno pri ti priliki postaviti predlog, da naj se razprava o volilnih okrožjih na Koroškem reasumuje.

Govornik na široko razpravlja o razmerah na Koroškem, kjer stane 120.000 Slovencev v kompaktni masi, ki so bili prej v deželi kakor Nemci, tako da so še bolj avtohtoni od Nemcev. Če je etična dolžnost dr. Pergelta, potegovati se za Nemce v češki kraljevini, tembolj zadeva taka dolžnost njega glede koroških Slovencev, katere so nalašč žrtvovali vladni volilni reformi!

Govornik dokazuje, da bi imeli koroški Slovenci pravico do treh mandatov, dokazuje dalje, kako lahko bi se bili dali dotični okraji konstruirati. In če se niso hoteli dati trije, bi se bila dala in lahko konstruirala dva mandata. Ako pa se je končno hotel dati en sam mandat, pa bi se bil brez težave tako konstruiral, da bi se v njem nahajali skoraj vsi koroški Slovenci. Ali vlada kaj takega a priori ni hotela imeti, ona je hotela Slovanstvo na Koroškem zadušiti, kar se ji je pri zaspanosti naših klerikalnih poslancev tudi posrečilo. Da je dr. Šusteršič samo par dni tu v odseku grozil z obstrukcijo, pa bi imeli naši Korošci, če že ne dva, pa vsaj eden siguren mandat. Kar se je zamudilo, se več popraviti ne da!

Radi tega govorniku ni preostajalo drugega, nego postaviti najponižnejši reasumijski predlog. V odseku bi se dandanes le tako še dalo kaj doseči, ako bi se dobilo zdavno število poslancev, ki bi, prošinjeni od krivic, katere napravljala vladna volilna reforma na avstrijskem Slovanstvu, v zadnjem trenutku ne samo z obstrukcijo grozili, temveč faktično tudi obstruirali! Kaj hoče govornik sam, ko že naprej ve, da se za njegov predlog niti slovenski niti hrvaški poslanci oglasili ne bodo!

Ni mu tedaj ostajalo drugega nego, obtičati v najponižnejših mejah. Njegova želja je, da naj bi iz sedanjega, takozvanega slovenskega volilnega okrožja na Koroškem izostala tista perfidnost, za katero se skriva namen tudi ta okraj v nemško posest prifalotirati. Poprijel se je torej eventualnega predloga, katerega je že svoj čas stavil dr. Ploj, da naj se nekaj nemških krajev izloči iz tretjega volilnega okrožja koroškega, tako da dobe koroški bratje mirno zavest, da se jim vsaj ta mandat vkrasti ne bode mogel. Kar se zahteva, je smešno malo, in toliko pravičnejše, ker so dotični nemški kraji sami zahtevali, da bi

se priklopili kakemu nemškemu okrožju.

Govornik apeluje najprej na vlado, da naj zastavi svoj vpliv, da se ta preponižni predlog sprejme. K temu je vlada s svojo častjo zavezana, ker se tajiti ne da, da je svojo slovesno obljubo, da se bode pri volilni reformi gledalo na posest narodov, vsaj glede koroških Slovencev grdo prelomila. Tu se ji sedaj nudi prilika, da vsaj deloma popravi svojo krivdo, ter s tem pomiri duhove, ki so radi tega proti volilni reformi na jugu opravičeno razburjeni.

Govornik apeluje na slovenske poslance sploh in na slovenske posebej. Naj se še tako perejo, vse je brezuspešno. Prihodnji rodovi ne bodo mogli verjeti, kako se je moglo v volilnem odseku pripetiti, da je dr. Šusteršič s svojimi tovariši pri ti priliki lahkodušno in hladnokrvno pahnil koroške Slovence v smrt in pogubo. Tudi tem gospodom se nudi prilika, da preprečijo madež, katerega bode zgodovina radi tega čisto gotovo pripečatila na njihova imena.

Pri koncu apeluje govornik na Nemce same, ter jim z živo besedo dokazuje, da bi bila za tak velik narod, kot je nemški, največja sramota, ako bi se s kruto silo hotel obogatiti na škodo siromašnih koroških Slovencev.

Goluchowski in reški dogodki.

Agencor Goluchowski, naš zunanji minister, je postal deležen hvale in slave radi čina, katerega bi se moral pravzaprav sramovati, zlasti ako ga poveljujejo taki listi kakor je „Neues Wiener Tagblatt“. Dogodki v Zadru in pa na Reki ob priliki vsesokolskega zleta v Zagrebu so še vsakomur v živem spominu.

Ker so bili izgreli in dejanski napadi namenjeni „Sokolom“, je bilo Slovanom sovražno časopisje v veliki zadregi, kako odvrniti od tolo-

LISTEK.

Adam in Meta.

Čudna so pota ljubezni!

Komatarjev Adam pa Hudobinova Meta sta se ljubila že več nego tri kvatre z vsem takomenovanim večnim ognjem prve ljubezni.

Adamu je bilo že petindvajset let, in vendar še do lani ni bil skupil nobene bolezni. Nobeni ni ponujal svojih izrednih vrlin in je tiho pa potrpežljivo prenašal težko butaro mladeniške nedolžnosti.

Fant je bil ustvarjen dokaj čudno. Debela glava z bledim obličjem se mu je guncala na tankem žirafjem vratu, in noge, dolge, dolge nezarensko dolge noge v platnenih hlačah so mu bile skrivenčene tako, da so na paši skakali vselej kostrunčki in razposajeni jarci skoz nje kakor dresirani kužki v cirkusu skozi obroč, kadar je stal Adam „vzravnan“ po vojaško.

Ata Schopenhauer pripoveduje, kako kruto se igra neusmiljena pri-

roda s človeškim srcem. Fantu kaže tisto mladenko najmikavnejšo, ki ima nasprotna, dopolnilna dušna in telesna svojstva. Ako ima, recimo, zaslepljeni mladenič majhen tumpasti nos, se zaljubi revež po neumni kaprici hudobne nature v prasotico z veliko kljuko; ako se pa sam ponaša z ošabno razvitim aristokratskim kljunom, se zateleba v punco, ki ima tako majhen smrček, da je podoben fizičluku. Dolgini cenijo pritlikavke, energični čislajo tapice in tutke pa zopet narobe in tako dalje brez konca in kraja.

So pa seveda tudi trdovratneži, ki ne spoštujejo prirodne zakona in se zatelebavajo svojeglavno kar tja v en dan. Komatarjev Adam in Hudobinova Meta pa nista bila taka, ampak sta se, akotudi nevede, vendar strogo ravnala po teoriji frankobrodkega modrijana.

Anatomija uči, da ima normalen človek sedem vratnih vretenc. Komatarjev fant jih je imel pa bržkone osem, če ne celo devet. Hudobinova jih je imela najbrže le šest, če ne samo pet, zakaj vrat ji je bil tako kratek, da si je komaj zavezala ruto

pod brado. Adam je bil dolg kakor kol za hmelj; sosedje so mu nagajali, da žgačka oblake, kadar hodi po grebenu še tako nizkega griča. Meta pa je bila majhna in je segala z glavo le tako visoko, da je slišala tik-takanje Adamove debele žepne ure. Ko je šel Adam na vojaški nabor, so se vsi zarobljeni tovariši smejali krivokraku. Fant je sicer trdil, da ga je vojaški zdravnik potrdil k topničarjem, da je pa pozneje menda iz same grde nevoščljivosti snedel besedo, zgaga dohtarska. Odslej so mu še huje oponašali obročaste noge — Meti pa so bile še prav posebno všeč. Imela je namreč komplementarno razvite noge in stopala tako ljubko, tako neprisljuno graciozno, kakor sita rasa.

Mladenič imponira devotki najbolj na konju. Tudi Komatarjev se je zdel Meti silno imeniten, kadar je jahal svojega suhega šarca v kravjem galopu mimo Hudobinove hiše na vodo in so bežali vaški štrkolinički, kure in gosi pred njim, kakor pred zmagovitim vojskovodjo.

Skratka: ako ne bi bilo drugih, bi bila Adam in Meta najsrečnejši

par na Slovenskem. Žalibog pa ni bil z njih srčno zvezo zadovoljen mož, ki mu je šla ob tem prva beseda. To je bil stari Martin Hudobin, racaste Mete racmanasti oča. Ta čudni možakar ni kar ničesar hotel slišati o hčerinem ljubčku. —

Adam in Meta sta se shajala po stari navadi zaljubljenih ljudi na samem. Star kozlec blizu Hudobinovine je bil kakor nalašč obrnjen tako, da je skrival zijalastemu svetu njiju nesrečno ljubezen. Tu sta si po večerji tožila svoje srčne bolečine in si pihala drug drugemu na zaljubljeno dušo.

Tako sta sedela pod stogom tudi lepo jesensko noč; sijala je polna luna in trkala obadva z nepristransko prijaznostjo.

Hudobni sosedje čeljustajo, da ji je takrat govoril nekako takolo: „Vidiš, ljuba moja Metka, tako je le, pa je! Bo že nekako, če ne bo dobro, bo pa slabo! Le verjemi mi, rajši te imam, kakor domače klobase s kislo repo, ampak tvoj oča so pa kar malo jezni name!“

Meta pa, pravijo, mu je odgovorila takole: „Radi bi, da bi vzela

Prepeluhovega Janeza, ki je pokora že tako star, da bi bil lahko pestoval mojega strica, Bog jim daj nebesa, saj so že zdavnaj umrli!“

Tako prijazno in spodobno sta se pogovarjala in si včasih zaradi lepšega tudi malo stisnila roke. Pa sta res imela pasjo nesrečo! Je bil že zlomek, da ju je zalotil — stari Hudobin!

„O križane težave!“ je vzdihnila Meta, ko je zagledala očeta. „Zdaj mi pa Bog pomagaj! Še tepena bom!“

„Je že hudič!“ je molil Adam. „Nocoj se je odklenil pekel vsem hudobam!“

In bližal se je majhen možič v višnjevi kamižoli, z debelimi srebrnimi gombi in v ogoljenih irhastih hlačah. Grdo je gledal s svojimi čukovimi očmi, pravtako, kakor bi ga kdo tiščal za vratom.

„Odkod si se pa ti vzel, ti mrzlica zelenkasta!“ je pozdravil Adama in glas mu je prihajal kakor iz praznega sode. „Z motiko bi te po buči, če bi jo imel s sabo, pa kar po sredi, da bi laglje umrl!“

Ubogemu Adamu je stal vsak las

vajskih lahonov znotraj in zunaj črno-
žoltih mej očitno krivdo. Polagoma
in z veliko silo se jim je naposled
vendar le kakor solnce jasno doka-
zalo, da so vseh izgrediv in pobojev
krivi edino le lahoni in njih povsem
vredni bratci iz kraljevine, da so bili
slovanski „Sokoli“, v kolikor so rea-
giral na dejanske napade, v skraj-
nem silobranu in da se je maščevalo
ostalo hrvatsko občinstvo za prestane
žalitve le radi tega, ker so v to po-
klicane javne oblasti na nečuten na-
čin zanemarjale svoje dolžnosti.

Preiskava, ki jo je uvedla ogrska
vlada, še sicer ni končana. No,
končno je vseeno, kdo bo po njej
kriv in kdo nedolžen. Preiskave, ki
jih odreja vlada, doženejo navadno
to, kar si dotična vlada želi. Če se
stori nova krivica, kaj na tem. Macht
geht vor Recht!

V reški aferi pa se je še nekaj
zgodilo, kar mora nehoti vplivati na
izid preiskave same. Predno je še
naša skupna vlada dobila naročene
urađne podatke v roke in je resnica
o pravih krivcih prodrla do zamaše-
nih birokratskih ušes, je čutil naš mi-
nister za zunanje stvari neverjetno
potrebo, da se je pri kričavi italijan-
ski vladi najponižnejše opravičil in
ji izrekel globoko obžalovanje za to,
ker je par banditov iz kraljevine
prejelo zaslužen plačilo za svoje
postopanje na avstro-ogrskih tleh zo-
per avstrijsko-ogrske Slované.

„Neues Wiener Tagblatt“, znan
čifutski list, zglasen zlasti radi svo-
jega slavofobstva, se zbog tega kar
po trebuhu valja pred grofom, ki mu
je, žal, usoda poverila nalogo, da vodi
zunanje zadeve naše monarhije. So
muss man es machen! vzklila list.
Mirne slovanske „Sokole“, ki niso ni-
komur nič žalega storili, slovanske
avstrijske državljane, ki potujejo po
slovanskih delih države, se more in
sme zahrbito napadati in pobijati.
Peščico irredentovskih lahonov, ki
neprestano ruje zoper državo, je pa
treba jemati v zaščito. To, je mogoče
samo v Avstro-Ogrski! No končno
smo pa Slovani teh specifičnih av-
strijskih krivic že tako vajeni, da jih
prenašamo, kakor nekaj vsakdanjega
in samoobsebi umevnega.

Kar pa daje reški in za-
darski aferi poseben značaj,
je dejstvo, da so se napadov
na slovanske „Sokole“ v prvih
vrstah udeleževali irreden-
tovci iz kraljevine. Naša monar-
hija, zlasti pa južne dežele, so tako-
rekoč preplavljene z laško lakoto in
laškimi voluhni, ki bi morali biti dr-
žavi hvaležni, da jih ne glede na
njih nevarnost trpi na svojih tleh.
Kot pripadniki tuje, četudi z nami
politično zvezane države, bi se mor-
ali vsaj na avstrijskih tleh zdržati
sleherne provokacije, o tolovajstvih,
kakršna so se zgodila na Reki in v
Zadru, niti ne govorimo.

Tega najprimitivnejšega medna-
rodnega postulata pa Italijani iz kra-
ljevine ne poznajo in nočejo poznati.
Da so se zgodili izgredivi la reški v

kaki drugi količjak civilizirani državi,
bilo bi prvo, da se pritepenec pred
vsem eksemplarično kaznuje in jih
potem zapodi nazaj preko polentar-
ske meje. Tega se jim pa v Avstro-
Ogrski ni bati, ker naši držav-
niki ne poznajo pravice hiš-
nega gospodarja, kadar se gre-
zato, zadati Slovanom novo zaušnico.
In zaušnica je, če se opravičuje zu-
nanji naš minister napravi laškim
izzivačem in tolovajem iz kraljevine,
ker so kršeč našo gostoljubnost brez
vsakega povoda napadali in pobijali
na Reki in v Zadru hrvatske „Sokole“.
Ta zaušnica je tem občutnejša za
nas Slované, ker je Goluchow-
ski dal „zadoščenje“, predno
se je nepobitno dokazalo, kdo
je bil napadalec in kdo napa-
danec.

Zaušnica pa je tudi radi tega, ker
je dal minister „zadoščenje“ inozem-
skim Italijanom, katerim so se baje
na Reki zgodile krivice, ne pa, kakor
bi bilo edino pravično, dalmatinskim
Hrvatom in Srbom, ki so bili na
Reki in v Zadru od Italijanov brez
povoda iz golega šovinizma barbar-
sko napadeni. Ta dvojna mera v škodo
Slovanov na najvišjih mestih bi pač
morala avstro-ogrske Slované strez-
niti in jih napotiti, da zavzamejo
vendar enkrat drugo stališče naproti
merodajnim Slovanom vseskozi so-
vražnim činiteljem.

Država, ki ravna s svojimi dr-
žavljeni tako infamno in brezvestno,
kakor v tem slučaju Avstrija, je iz-
gubila pravico, zahtevati od njih, da
jo naj cenijo in ljubijo!

Vzpričo takšnih dogodkov
pač mora Avstrija prenehati
biti Slovanom „draga mati
domovina“. Ni se torej čuditi,
ako si Slovani, če ne najdejo niti
tam zaščite in zaslombe, kjer bi jim
morala vsekar biti odprta vrata,
skušajo med sabo ustvariti oni do-
movinski ideal, ki ga jim Avstrija
neče dati! [Ako je avstrijskim držav-
nikom to prav, nam je tudi!]

Sicer pa nalaga postopanje mi-
nistra zunanjih zadev grofa Gol-
uchovskega v zadevi reške in zadrse
afere jugoslovanskim poslancom dolž-
nost, da spravijo vso stvar v razgo-
vor v delegacijah in povedo pošteno
svoje mnenje Goluchowskemu ali pa,
ako bi medtem, kakor je pričakovati,
očka Goluchowski izginil s pozorišča,
njegovemu nasledniku!

Radovedni smo, ako bodo ma-
meluki, ki zastopajo jugoslovanske
dežele v avstrijski delegaciji, našli
toliko poguma, da bodo vendar en-
krat spregovorili resno besedo z vo-
diteljem naše zunanje politike. Ako
tega sedaj ne store, izgube pravico,
se imenovati jugoslovanske zastopnike!

Pismo iz Hrvatske.

(Nova agrarna stranka na Hrvatskem — Iz
klerikalnega tabora. — Boj za djakovsko
škofijo.)

V Zagrebu, 11. oktobra.

Te dni je izšla v zunanjih časn-
kih iz Zagreba popolnoma tenden-

Razodel mu je tudi svojo pravitako
žalostno kakor grozno namero.

„Toliko časa hočem piti, da
umrem, pa bo!“ je končal odločno,
izpraznil kozarec in se pogladil po
grlu.

„Osel!“ mu je dejal kovač Cene
in mu nalil kupico nanovo.

Komatarjev ga je debelo pogle-
dal, zinil pa ni nobene, ker je bil
fant previden.

Kovač mu je precej dolgo šepet-
al na uho. Govoril mu je o zajcih,
zankah in ojetu Hudobinu. —

Tri noči sta vrebala na starega
grešnika, preden se je posrečil Ce-
netov načrt, da sta zasačila Hudo-
bina, ko je jemal zajca iz zanke...

In zdaj je nastopil Adam, kakor
ga je bil naučil kovač. Stari se je
dolgo praskal za ušesom, naposled se
je pa le vdal, samo da ne bi imel
sitnosti pri škričih.

Tako sta prišla Adam in Meta
pod bridkosladki in sladkobridki ja-
rem zakonski in žal ni nikomur, niti
njima, niti staremu, zakaj odslej sta
hodila tast in zet skupaj nastavljat
zajcem, Meta pa jih je nosila v kon-
triband prodajati v Ljubljano.

Rado Murnik.

ciozna brzovavka o snovanju nove
agrarne stranke. Dotični šmok, seveda
član Frankove rodbine, ki žalibog še
vedno, dokler ne bo pri nas ustvarjen
tiskovni biro, oskrbuje zunanji svet
z lažmi o našem življenju, je nekaj
slišal šepetati, potem pa je stvar po
svoje zasukal.

Morem vam iz najverodostojnej-
šega vira naznaniti, koliko je na tem
resnice in kako se stvari razvijajo.

Aristokracija, ki jo imamo, je ali
popolnoma tuja ali pa odtujena ce-
lemu našem življenju. Posebno v
Slavoniji so ogromne latifundije, ki
imajo velike privilegije pri plačevanju
raznih naklad in pristojbin, a že s
svojim obstankom ter vsled krivičnega
lovskega zakona, ki varuje gosposko
divjačino na veliko škodo kmečkemu
posestvu, davijo kakor mora male
posestnike. Vsa ta aristokracija v
svojih težnjah, da ostane vse pri
staremu in brez vsake narodne zavesti,
je bila na strani časopisja starega
režima. Šele zadnji čas je stopil na
stran opozicije grof M. Kulmer, ki
je bil dolgo časa pasiven. Baron P.
Rauch je bil samo iz osebnih razlo-
gov zaklet sovražnik Khuenov, ker
je aspiriral in še aspirira na banovo
stolico, ali bi v drugi smeri uvedel
popolnoma enaki nasilni zistem, kakor
je bil Khuenov. Končno je še vele-
posestnik v Kutjevu Turković, ki vodi
najbolj intenzivno gospodarstvo z ve-
likim eksportom, igral nekako vlogo v
stranki obzorašev.

Grof M. Kulmer je bil 3. maja z
velikim slavljem izvoljen za narod-
nega poslanca, ko je njegov proti-
kandidat, zglasni Tomašić, že dan
poprej odstopil, sluteč svoj poraz.
Kulmer ni vstopil v nobeno obstoje-
čih strank, temu je v saboru divjak.
Ko je prišel v sabor, zbudila se je v
njem pohlepnost po politični karijeri.
Sam seveda ne more ničesar skleniti.
Najbolj je še simpatizoval z najmanjšo
in najmlajšo parlamentarno stranko
— z naprednjaki. Tembolj, ker
so v napredni stranki mladi gospo-
darski strokovnjaki, ki so z njim v
poslovnem občeivanju. Ko je napredna
stranka izšla s svojim vsestranskim
binkoštnim programom, tedaj se je
uprav med prijatelji izjavil, da bi
takej vstopil v to stranko, ako bi le
ne bilo v programu točka o ločitvi
cerkve od države. Istotako velepo-
sestnik Turković, ki ga radikalne de-
mokratske zahteve v gospodarskem
programu naprednjakov prav nič ne
motijo, najbolj simpatizuje s temi,
ker obzoraši ne postojajo kot stranka.
To dvojico priteguje k naprednjakom
njihova realna politika, naglašajoča
posebno gospodarske potrebe, nadalje
tudi strankina agilnost, ki jima pre-
rokuje bodočnost, a odbija ju pre-
ostra antiklerikalna nota in v splošnem
— razlika v letih med vodstvom na-
predne stranke in njima.

Zato je ravno ta dvojica prišla
na misel, posebno ob priliki gospo-
darske razstave, ali bi se ne dali in-
teresi agrarcev nasloniti na obstoječo
napredno stranko ali bi se pa naj
osnovala nova agrarna stranka.

Misel nove agrarne stranke
sprejemajo z največjim veseljem tisti
veleposestniki in aristokrati, ki so s
porazom khuenovske stranke ostali
brez stranke, tedaj brez političnega
vpliva, a vsaka obstoječa stranka se
obotavlja sprejeti jih v svoj krog,
da se ne kompromituje.

Do formalnih dogovorov med
napredno stranko in temi velepose-
stniki še ni prišlo (kakor nekateri ča-
sopisi krivo poročajo), temu se je le
med poedinimi pretresala ta misel.
Kakor sem zvedel, so pri tem velike
ovire, da bi v resnici prišlo do fuzije
med tema dvema skupinama. Na eni
strani je ravno gospodarski program
napredne stranke vseskozi demokratski
ter osnovan za varstvo malega
posestnika proti privilegijem ve-
leposestva, a na drugi strani so na-
prednjaki našli zaslombo med kme-
tjstvom v Slavoniji uprav zaradi te
poteze svojega programa. Razen tega
bi naprednjaki sprejeli v svojo sre-
dino vsakega veleposestnika in ari-
stokrata, ker bi gledali, da zberejo
vse, ki jih vežejo enaki interesi, a to
bi se zopet protivilo političnemu de-
lovanju in ugledu naprednjakov. Zato
smatram, kolikor so mi stvari znane,

da kombinacija z napredno
stranko nikakor ne bo uspela.

Najnaravnije bi bilo, da se ti
veleposestniki pridružijo stari hrvat-
ski stranki prava, ki je v kulturnem
in gospodarskem oziru vseskozi kon-
servativna in ki jih vabi k sebi. Tu
pa je zopet zapreka. Inteligentne
glave med veleposestniki odbija od
stranke prava ne baš inteligentno
vodstvo stranke ter njeno laviranje
med starim državno-pravnim progra-
mom in realno politiko nove struje.

Zato bi se morala pri nas usta-
noviti nova, osrednja, konzervativno-
agrarne stranke veleposestnikov. Ali
bo morda zaradi pomankanja mladih
moči, ki bi prerodile to idejo, ostalo
le pri načrtu „Saveza gospodarov“.

Pred dvema mesecema je prišel v
Zagreb splitski škof Palunko kot apo-
stolski vikar, da uvede preiskavo proti
nadškofu Posiloviću, ki so ga tožili
zagrebški klerikalci.

To je povzročilo veliko senzacijo.
Klerikalci skupno s tukajšnjimi jezuiti
so zasnovali zaroto proti svojemu
nadškofu. Posilović jim daje nepre-
stano denarja, da izdajajo klerikalni
dnevnik „Hrvatstvo“, ki ima okoli
800 naročnikov. Ali vse to jim še ni
dovolj. Zato so dvignili tudi proti
njemu obtožbo, v prvi vrsti seveda
radi njegovega glasovanja za inter-
konfesionalni zakon, v drugi vrsti so
mu pa očitali, da ne upravlja dobro
cerkvenih dohodkov, nadejajoč se, da
bo Rim imenoval nadškofu za koad-
jutorja kakršnega klerikalca, ki bi
potem globlje posegal v nadškofovo
blagajno.

Sedaj se kažejo posledice one
preiskave. Škof Krapac je imeno-
van za kapitularnega vikarja to je za
nadškofovega namestnika, Posilo-
vić je pa odpotoval narav-
nost h kralju na Dunaj, da
se pritoži radi one pre-
iskave, ker imenuje kralj koadjutorja.
Krapac je pa odšel v Rim, a tjakaj
je takisto pozvan voditelj tukajšnjih
klerikalcev Seigerschmied. Ta dvojica
pač ne bo najboljšje papežu opisala
svojega nadškofa.

Tako so zopet klerikalci pokazali,
da je pri njih največja sila — denar.
Zato bodo poteptali škofovsko avto-
riteto, o kateri toliko kriče, radi de-
narja bodo naravnost delovali proti
ugledu cerkve same.

* * *

V aprilu bo dve leti, odkar je
vsled smrti velikega Strossmayerja
izpraznena škofovska stolica v Dja-
kovu.

Baš sedaj je postalo zelo aktu-
alno vprašanje o popolnjenju te sto-
lice in zglaša se mnogo kandidatov
za to zelo bogato škofijo.

Iz zanesljivega vira vam lahko
sporočim kandidata, ki ima ta čas
največ upanja, da postane djakovski
nadškof, in o katerem se še ničesar
ne ve v javnosti.

Profesor teologije dr. Bauer,
narodni poslanec, član hrv. stranke
prava, je najresnejši kandi-
dat. Zanj se najbolj zavzema njegova
stranka, a ker je v koaliciji, se tru-
dijo zanj pridobiti tudi peštanske
kroge.

Dr. Bauer je, lahko se reče, naj-
inteligentnejši in najagilnejši duhovnik
v zagrebški škofiji. Stal je vedno na
strani opozicije, v cerkvenih vpraša-
njih je pa klerikalec od glave
do pet, četudi ne pripada baš skupini
okoli „Hrvatstva“. On bi kot bogat
in ugleden škof lahko postal zelo ne-
varen naprednim in demokratskim tež-
njam v Slavoniji.

Njegov protikandidat je škof
Voršak, ki je bil več let prideljen
Strossmayerju. Njega baje protežirajo
na Dunaju in jezuiti. On je povsem
neizrazita osebnost. Za življenja
Strossmayerja so ga smatrali za ma-
djarona in najetega stražnika velikega
škofa.

Do novega leta ima pasti v tem
vprašanju odločitev! △

Državni zbor.

Dunaj, 12. oktobra. Podanih je
bilo več interpelacij. Posl. Wastian
je interpeliral, zakaj nimajo sta-
rokatoliki v Gradcu zastop-
nika v mestnem šolskem svetu,
dasi jih je predpisano število. — Na-

dalje sta interpelirala poslanca Wa-
stian in Dobernig zaradi ne-
rednosti in državnih (nemških)
šolah v Trstu. V interpelaciji sta
navajala, da je naval na obe državni
ljudski šoli tolik, da so zadnja leta
morali na stotine otrok odkloniti (ker
Slovenci nimajo svojih šol).
Nadaljna pomanjkljivost je, da vodi
en ravnatelj meščansko šolo za de-
klice, ljudsko šolo za deklice in ljud-
sko šolo za dečke, skupaj 1662 učen-
cev in učenk. Tudi drugi ravnatelj
mora voditi dve šoli s 1252 učenci.

— Posl. Hofmann-Wellenhof je
interpeliral naučnega ministra vsled
interpelacijev zadevi upokojitve
vseučilišnega profesorja dr.
Frischaufa. Interpelant se sklicuje,
da so Frischauf podpisali nezaupnico
zaradi njegove brošure proti Richterju
vsi vseučilišni profesorji, in tudi
slovenska kolega dr. Murko in
dr. Štrekelj in da nemški dijaki
niso hoteli več obiskovati njegovih
predavanj, vsled česar so ga morali
(?) penzionirati. — Posl. Dobernig
je interpeliral ministra notranjih za-
dev, zakaj je uradna „Wiener Zei-
tung“ rabila madžarsko ime Koma-
rom za Komoren na Ogrskem.

Posl. Herzog je nujno predlagal,
naj se predloži parlamentu zakonski
načrt, v katerem se določi za ljudske
in meščanske šole na Nižjeavstrijs-
kem nemščina za izključni
poučni jezik, ker je deželni zbor
že štirikrat sprejel tak načrt.

Posl. Gregorčič je interpeliral
železniškega ministra zaradi napisov
na južni in bohinjski želez-
nici na Primorskem.

Posl. Voušek in Korošec sta
interpelirala železniškega ministra za-
radi prekopa pod progo Celje-
Velenje, da bi se preprečile po-
plave.

Potem je zbornica nadaljevala
razpravo o nujnem predlogu poslanca
Kittla zaradi znižanja davka
na sladkor. Predlog se je izročil
proračunskemu odseku v proučevanje.

Največ časa je zavzelo razlaganje
državnega proračuna. Celo nemški
časopisi priznavajo, da je še redko-
kdaj kateri finančni minister predložil
parlamentu tako ugoden proračun,
kakor ga je sestavil sedanji finančni
minister vitez Korytowski. Priznati
se mu mora, da pozna narodno in
državno gospodarstvo kakor le malo-
kateri državnik.

Pri razpravljanju o nujnem pred-
logu zaradi nemškega učnega jezika
na Nižjeavstrijskem so trčili skupaj
Čehi in Nemci. Posl. Fresl je za-
klical: „Nemški značaj Dunaja je ne-
umnost in nesmisel. Na Dunaju so
vse narodnosti, le Nemcev ni! Ako
poženete vse Žide, potem sploh nimate
Nemcev v Avstriji!“ — Naučni mi-
nister Marchet je povedal, da cesar
zato ni potrdil sklepa nižjeavstrijskega
deželnega zbora v zadevi samonem-
škega učnega jezika, ker je bil sklep
slabo formuliran ter je posegal v de-
lokrog državnega zakonika. — Proti
predlogu sta govorila poslanca Černy
in Kramář, nakar je bil nujni pred-
log odklonjen.

Prihodnja seja bo v torek.

Volilna reforma.

Dunaj, 12. oktobra. Po konfe-
renci s Čehi je sprejel ministrski pred-
sednik zastopnike nemških strank, na-
dalje Jugoslovane, Poljake in načel-
nika centra. Vsem je predložil svoj
kompromisni predlog zaradi varstva
razdelitve volilnih okrajev z dvetre-
tjinsko večino. Nemci so kompromis
trdovratno odklonili. V ponedeljek
predložil baron Beck strankam novo-
formulirani predlog. Načelniki vseh
strank bodo sklicani k seji, da pro-
učijo predlog ministrskega predse-
dnika. Ako klubi odklonijo predlog,
predložil bo ministrski predsednik vo-
lilnemu odseku svoj načrt po kakem
Italijanu ali članu centra.

Vlada se zanaša, da Nemci prodro
s svojo zahtevo; seveda se bo varstvo
z dv tretjinsko večino za sedaj dolo-
čilo le na 12 ali 18 let, nakar bo mo-
rala zbornica znova sklepati, ali ostane
pri staremu ali pa se določi kaj novega.
Pod temi pogoji bodo Mladočehi s
protestom pripustili glasovanje, dočim

Dalje v prilogi.

česki radikali groze z obstrukcijo. Ker pa bo tozadevna debata trajala več dni, izprašuje že vlada odločilne parlamentarce, ali bi bilo mogoče podaljšati zasedanje državnega zbora za tri mesece. Vlada je izjavila, da je mogoče dognati volilno reformo le pod tremi pogoji: podaljšanje zasedanja, okroja ali nove volitve pod devizo „volilna reforma“. Izmed teh treh eventualnosti misli vlada v prvi vrsti na podaljšanje zasedanja.

Dunaj, 12. oktobra. V današnji večerni seji odseka za volilno reformo se je dognala tudi razdelitev čeških volilnih okrajev na Češkem. — Načelnik dr. Ploj je naznanil, da je posl. dr. Tavčar umaknil svoj predlog zaradi reasuriranja o Koroški. — Prihodnja seja bo v torek. Razpravi se bo začelo o varstvu razdelitve volilnih okrajev z dvetretjinsko večino.

Ogrsko-hrvatski državni zbor.

Budimpešta, 12. oktobra. Ministrski predsednik dr. Wekerle, ki je obenem tudi finančni minister, je predložil zbornici proračun za leto 1907. Proračun izkazuje 1.262.015.239 kron izdatkov in 1.269.035.561 kron dohodkov, potemtakem prebitka 20.322 kron. Nova postavka je 40.000 K za časnikarski penzijski fond. Pokritje za avtonomne izdatke Hrvatske-Slavonije se je povisalo za 400.000 K. Skupne potreščine za Hrvatsko znašajo 21.850.000 K.

Avstrija in Nemčija.

Pariz, 12. oktobra. „Figaro“ razpravlja o znanem odkritju princa Hohenahe glede Bismarckove politike ter piše: „Leta 1890. je bil cesar Viljem v začetku svojega vladanja. Ni občuval Bismarckovega sistema o sleparjenju svojih zaveznikov. Izjavil se je za Avstrijo proti Rusiji. Od tedaj pa sta Avstrija in Nemčija v politiki edina. Ako Nemčija neče stopiti na površje, najde na Dunaju slamnatega moža, ki govori in dela. Pogosto najdemo v avstrijskem časopisju (židovskem!) in v diplomaciji najnatančnejše tolmache Bülowa in najboljšje agente za Viljema II. Včasih si seveda Dunaj navidezno prisvaja neodvisnost v vedenju in sodbi, kar je tembolj slabo za tiste, ki se dajo preplepiti. To spada k igri. Na Dunaju ni mogoče ničesar zaupnega povedati, ne da bi Berlin bil takoj poučen. V Berlinu ne sprejmejo nobene gospodarske ponudbe, ki bi količjak škodovala Dunaju. Bismarck pa je hodil vedno od zaveznika do zaveznika, povsod izdajalec, in vedno je žel dobiček.“

Italija se oborožuje.

Milan, 12. oktobra. Italijanska vlada je sklenila z nemško tvrdko Krupp pogodbo za nove topove v znesku 17 milijonov ter se obenem zavezala, da naroči še za 23 milijonov lir.

Srbska skupščina.

Belgrad, 12. oktobra. V nedeljo se odpravi skupščina, a nes prestolnim govorom, ker se ne mara vlada dotakniti nekaterih zadev, ki bi se jim prestolni govor ne mogel izogniti, in ker si hoče prihraniti čas, ki bi se potratil za debato. Že v prvi seji po konstituiranju pa se seja spremeni v tajno, v kateri bo vlada poročala o carinskih vojni z Avstrijo ter o novih potih, ki jih je vlada priskrbela za izvoz iz Srbije.

Nemiri v Macedoniji.

Carigrad, 12. oktobra. V Barašanju (okraj Bitolje) je grška četa umorila celo bolgarsko rodbino petih oseb. V Pisederju na meji Kastorije in Florine pa so Bolgari umorili šest grških oglarjev. V Gnilešu je grška četa štirinajst Bolgarov v pravem pomenu besede razsekala. Turška vlada je poslala v vse te kraje preiskovalne komisije, ki pa niso nikogar dobile.

Sofija, 12. oktobra. V Vešihiti in Monastiru so grške čete pomorile osem Bolgarov. — Preteklo nedeljo je napadla grška četa bolgarsko

vas Žihova, umorila 20 oseb ter požgala 40 hiš.

Dogodki na Ruskem.

Vlada in volitve.

Varšava, 12. oktobra. V zadnjem razgovoru z gubernatorji cele države jih je Stolypin opozoril, da bodo čas do volitve in volitve same izrabili za to, da zagotove zmago zmernim elementom, ki bodo vlado podpirali. Tudi je povedal, da se pogaja s takozvanimi oktoobrismi, da jih pridobi za vlado, kar upa, da se mu tudi posreči.

Vojna sodišča.

Petrograd, 12. oktobra. V zadnjem tednu so vojna sodišča obsodila na smrt in obsodbo izvršila nad 52 osebami. Skupno je vsled vojnih sodišč usmrčenih 106 oseb.

Kmečki nemiri.

Varšava, 12. oktobra. V guberniji Černigov so nastali kmečki nemiri. Ker so orožniki preslabi, odposlali so iz Petrograda kozake.

Aretacije.

Odesa, 12. oktobra. Pretečeno noč je policija zaprla v mestu nad 600 oseb.

Car odstopi?

Berolin, 12. oktobra. Nemškim listom se poroča iz Petrograda: V visokih krogih se širi vest, da namerava car odstopiti. Za regenta se imenuje veliki knez Nikolaj Nikolajevič, najodločnejši princ v celi carski rodbini, ki bi edini mogel napraviti konec sedanjim zmedam v Rusiji.

Angleška deputacija.

Moskva, 12. oktobra. Tukajšnja stranka monarhistov je brzojavila angleškemu kralju, naj ne dovoli, da bi odšla deputacija na Rusko, ki hoče pozdraviti osebe, ki so zaradi puntanja proti carju v sodni preiskavi. To bi bilo žaljenje vsega ruskega naroda ter bi zasejalo sovraštvo med ruski in angleški narod.

Strahovlada v Lodzu.

Varšava, 12. oktobra. V Lodzu vlada splošno razburjenje. Vse delo in ves promet počiva. Brezštevilno oseb je zaprtih. Včeraj so vojski na ulicah streljali ter ubili več delavcev. Časopisi ne izhajajo.

Irsko vprašanje.

London, 12. oktobra. Na shodu združene irske lige je izjavil John Redmond, parlamentarni vodja Ircev, da je zastopnikom Ircev treba mnogo odločnosti in spretnosti, ako se bo obravnavala homerule v parlamentu. Kompromis morajo odkloniti; spomniti mora vlado, da je irsko vprašanje mogoče rešiti le, ako se dovoli Irceem svobodni parlament. Irci imajo zaupanje k sedanjemu angleškemu ministrskemu predsedniku, ki je pristaš homerule in časti vreden mož.

Obrtni vestnik.

Urad za carinska pojasnila. Že takoj ob pričetku veljavnosti novih carinskih zakonov se je od mnogih strani importnih firm podarjalo, da se napravi urad ali pisarna, katera bi dajala obvezna carinska pojasnila. Ureditev tega urada naj bi bila taka, da bi se na podlagi vposlanih ali predloženih vzorcev blaga dajalo pojasnila, po kateri carinski postavki bi se blago za slučaj uvoza zacarinilo. Prejeta pojasnila naj bi bila obvezna, to se pravi, carinski uradi bi jih morali vpoštevati ter se ob zacarinjevanju ravnati po njih. Na ta način bi se omogočilo importerjem dobiti si povsem zanesljivo informacijo o izmeri carine, katero bi jim bilo plačevati. Taka uredba je seveda velike važnosti, zakaj od izmere carine, ki zadene importirano blago, je čisto odvisno, ali je kakšno blago sploh mogoče privržati na tuzemski trg ter je prodajati po cenah, ki odgovarjajo cenam konkurenčnega blaga. Ko se kalkulira cena, je treba importerju vzeti v račun vse okolnosti, ki vplivajo na ceno, na jasnem si mora biti tudi glede carine. Vsak posamezen moment ti lahko odloča toliko, da je od njega odvisno, ali se izplača uvoz ali ne. Sicer se je v novi carinskih tarifi znatno povisalo število tarifnih postavk, specificiralo se je mnoge carinske postavke, vsled česar je carinska tarifa mnogo preglednejša; vlada je izdala tudi obširna pojasnila k carinskih tarif, ki znatno olajšujejo orientacijo. Navzlic temu pa se pojavlja v praksi

nebroj primerov, v katerih obstaja dvom, pod katero carinsko postavko je uvrstiti kakšno blago. Importerju je seveda na tem, da pride blago po čim ugodnejši carini v tuzemstvo; uveljaviti skuša zategadelj svoje mnenje proti nazorom carinskih uradov. Če pa izmera carine odločilno vpliva na ceno blaga, mu ne more biti dovolj, da se proti odločbi carinskega urada poda na negotovo pritožbo, ki ima uspeh ali ne. Treba mu je jasnosti, predno se sploh odloči za kupčijo. Če se importerju ravnanje carinskih uradov ne zdi pravilno, skušal bode dobiti si pravico s tem, da zahteva odločitev višje instance; ali v takih primerih se stvar znatno zavleče, in sicer tembolj, čim prepronejše je vprašanje, ker je treba, da se vpraša za mnenje carinski svet, čigar seje se vrše le od časa do časa. V važnih slučajih si sedaj pomagajo prizadete stranke na ta način, da vprašajo za mnenje strokovne referente v ministrstvu, katerim pridejo vprašanja v rešitev, če pride do pritožbe vsled nepravilnega zacarinjenja. Mnenje referentov ima seveda mnogo zase, ali gotovo vendar ni, če stvar izteče povsem tako, kakor smatrajo oni za pravilno.

Vse te okolnosti so privedle trgovinsko ministrstvo do prepričanja, da je treba osnovati centralno mesto, katero bode dajalo zanesljiva, obvezna carinska pojasnila. Kakor se čuje, so priprave v toliko napredovale, da prične urad še letos poslovati. Težkoča je pri tem ta, da je treba sporazumljenja z ogrsko vlado, ker se mora vsled carinske skupnosti med obema državama polovicama zagotoviti enotnost. Znana stvar je, da Ogrji niso prijatelji nobene naprave, ki more vzbuditi le videz, da Ogrska ni samosvoja. Obžalovati bi bilo pa vsekakor, če bi se vsled odpora Ogrske onemogočilo osnovo te potrebne naprave, ki se je po nekaterih drugih državah prav dobro obnesla. Posameznosti glede nameravnega urada še niso znane; to pa stoji, da se bodo izdana pojasnila, ki so načelne važnosti, objavljala, ali da se jih bode vsaj naznanjalo posameznim carinskim uradom; na ta način bi se urad razbremenil zdatno, ker bi se poslovanje omejilo na vprašanja, ki še niso bila odločena.

Avstro-Ogrska in njeno trgovinsko politično razmerje z balkanskimi državami. Trgovinsko politično razmerje monarhije z najvažnejšimi evropskimi državami se je ustanovilo in trajno uredilo potom novih trgovinskih pogodb za deset, odnosno dvanajstletno dobo, zagotovila se je stabilnost za medsebojni promet z Rusijo, Nemčijo, Italijo ter Švico. V razmerju s Srbijo, Rumunijo in Bulgarijo do trajnih dogovorov še ni prišlo. Dne 1. marca tekočega leta so stopili pri nas v veljavo novi carinski zakoni, ki so temelj in izhodišče za vse nove trgovinske pogodbe. Naravno je, da je želja produktivnih in trgovskih krogov, da se poskrbi na tej novi podlagi za nemoten promet z vsemi državami inozemstva, s katerimi ima monarhija trgovinske zveze. Različne okolnosti so provzročile, da se doslej ni posrečilo, priti z balkanskimi državami do sporazumljenja, dasi ima monarhija važne gospodarske interese na Balkanu. Kar se tiče Srbije, smo letos doživeli redek slučaj, da se je v kratki dobi treh mesecev trgovinsko-politično razmerje trikrat premenilo. Takoj v pričetku nove carinske dobe je naša vlada dekretirala, da je v prometu s Srbijo navajati avtonomno carinsko tarifo; malo dni pozneje se je posrečilo ublažiti difference, in Avstro-Ogrska je dovolila Srbiji do preklica tiste ugodnosti, ki jih daje drugim državam. S tem Srbiji, ki ima kot agrarna država, povsem druge interese glede uvoza v Avstro-Ogrsko, kakor Nemčija, Švica, Italija, ni bilo mnogo pomagano, ali vsaj brez pogodbenega razmerja ni bilo. Po preteku dveh mesecev se je tudi to nehalo: Naša vlada je zopet uveljavila za promet s Srbijo avtonomno carinsko tarifo. Nastopila je zopet brezpogodbena doba. Ker se vrhutega posluša naša vlada z vsro strogostjo določil glede uvoza živine, je promet s Srbijo, ki seveda tudi ni ostala mirna, prenehal. Carinski boj obstoji na celi črti. — Tudi v prometu z Bulgarijo in Rumunijo razmerje ni tako, kakor bi bilo želeli. Le do preklica so v veljavi pogodbe, ki jamčijo obojestransko vse tiste ugodnosti, ki sta jih obe pogodbeni državi priznale katerikoli drugi. Spričo dejstva, da imata Bulgarija in Rumunija glede prometa z Avstro-Ogrsko ter Avstro-Ogrska glede prometa z Bulgarijo in Rumunijo posebne lastne interese, ki jih pogodbe z drugimi državami ne vpoštevajo zadostno, je tudi v tem pogledu za obojestransko gospodarske interese premalo skrbjeno, tudi brez ozira na to, da ni zagotovljena trajnost, ki je bistven in nepregrešen pogoj za utrditev kupčijskih zvez.

Dopisi.

Iz Dol. Logatec. V četrtek 11. t. m. je bil na tukajšnjem pokopališču na dostojen način odkrit spomenik pokojnemu šol. vodji g. Al. Pinu, ki je preminul 10. grudnia 1. l. Bil je krasen jesenski dan in solnce je dobrodejno razlivalo svoje žarke, kakor da bi tudi ono hotelo prisostvovati trenutku, ko skažejo pokojnemu zadnjo čast njegovi tovariši in prijatelji. Sv. maše, ki se je brala za pokojnega v cerkvi Sv. Nikolaja, kjer je ranjski tolikokrat z vnmom vodil cerkveno petje, se je udeležilo razum šolske mladine tudi lepo število gg. tovarišev in gg. tovarišic, ki so prihiteli od blizu in daleč, da skažejo tako zadnjo čast preminulemu svojemu kolegu. A tudi domačini so se v obilem številu udeležili zadušnice, najlepši dokaz, kako drag in priljubljen je bil pokojni ne le pri mladini ampak tudi pri vseh vaščanih. Zastonj ne tožijo ljudje, kako škoda, da se je moral tako zgodaj ločiti od tega sveta. Med službo božjo je pod vodstvom g. nadučitelja Puncuha izborna in krasno pel tukajšnji mešani pevski zbor. Na pokopališču, kjer se je med tem časom nabralo polno občinstva, intelligence in priprostega ljudstva, je možki zbor otožno zapel: „Usliši nas gospod.“ G. Gangl se je na to v krasnih besedah spominjal pokojnega, izrekel svoje obžalovanje, da je tako hitro postal žrtva učiteljskega poklica, slavil ga kot vzornega učitelja, veselga, prijaznega tovariša in nad vse vnetega prijatelja petja in poezije, ter h koncu omenil, da mu je učiteljstvo z žalujočo soprogo postavilo spomenik kot trajen spomin in resničen dokaz, da „umrl si — a še živiš,“ katere vrstice so bleste na nagrobnem kamnu. Besede govornikove so globoko ganile tihe poslušalce predvsem ihtečo soprogo in marsikatero oko je bilo rosnno, ko so se začeli tožni akordi krasne žalostinke: „Človek, glej dognanje svoje.“ Razšli smo se na to s tužnim srcem... Tako smo skazali zadnjo čast možu, ki nam bo ostal v trajnem spominu. Tebi pa kličemo še enkrat: bodi Ti zemljica lahka!

Glasovi iz Idrije.

— Oswald — zgodovinar. LAVORIKU, ki si jih je nabral Oswald v lemenatu, mu ne zadostujejo več. Njegov duh ne more mirovati, ampak hoče dalje, dalje. Sedaj se je spravil na zgodovino, in sicer zgodovino osebnosti na idrijski realki. Mož je dobro podkovan, v lemenatu si je pridobil potrebno predizobrazbo, kar mu je morebiti še manjkalo, se je naučil od terojalk. Pa tudi vsi viri in pripomočki so mu znani. Celo prese-netil nas je! Kdo bi si mislil od robatega Oswalda, ki še mlade kuharice ne mara, da se tako razume na srčne občutke. Ne motimo se, ako trdimo, da je hotel Oswald s tem, da je vpel v svoje delo tudi nekaj ljubezenske tragike, pridobiti „Slovenca“ tudi nežni spol. Le eno si predrzno očitati Oswaldu, da se ni mogel emancipirati one napake, ki je lastna vsem katoliškim zgodovinarjem, da neljuba dejstva izpuščajo, vse drugo pa po svoje zavijajo. Tako n. pr. govori o ukoru, ki ga je pred leti baje dobil neki izprašani profesor in doktor modroslovja od „liberalnih vatlarjev“, ker je bil obiskal njega (Oswalda) kot sošolca iz VIII. razreda. Nam ni o tem ukoru ničesar znanega, (morda je kdo g. doktorja svaril pred takim kolegom), pač pa vemo, da se je dotični g. profesor silno kesal tistega obiska, zlasti ker ga je bivši „kolega“ kmalu nato prav ljubeznivo radi nekih malenkosti mazal po „Slov. listu“. Dalje se peča Oswald z dvema drugima gospodoma, pa ne pove, da sta si po lastni krivdi zagrenila življenje v Idriji in tudi prostovoljno odšla. O četrtem gospodu pa danes nečemo pisati, ker mu nečemo škodovati, morda kaj več, ko bo zadeva rešena.

— Zavijati pa znajo, pa najsi že bode Oswald ali kak njegov kolega. Govoreč o nadurah kateheta smo stavili „Slovenčevemu“ dopisniku tole vprašanje oziroma poziv: „Dopisniček, povej nam vendar, kje stoji zapisano, da katehet ne sme učiti več kakor 10 ur na teden“. Nato odgovarja „Slovenec“ zopet dobesedno: „Pozivlje nas dopisnik, naj navedemo paragrafe, zoper katere se je pregrešil odbor, ko je ustavil honoriranje za nadure katehetu“. Nato mogočno citira zakon, kakor bi bil šele on pogruntal, da tak zakon sploh obstoja. § 4. od „Slovenca“ citiranega zakona z dne 19. septembra 1898. govori le o stalni plači veroučiteljevi, — te plače pa g. katehetu nihče ne krati ter mu jo tudi kratiti ne more, ker mu je postavno zamamčena. Drugo pa je vprašanje: koliko ur na teden je zavezan katehet poučevati. In tega ne vidimo nikjer zapisanega, da samo deset. Tega vendar ne more nihče trditi, da

je bil g. Plečnik nastavljen samo za nižjo realko. Nedvomno je, da je bil nastavljen za „idrijsko“ realko in da mora poučevati verouk v vseh razredih in sicer, dokler ne bo realka popolna, za sedanjoo fiksno plačo. Zahtevatvi posebne nagrade za take „nadure“ se nam zdi — greh, da se izrazimo najmileje. Sicer bi pa g. Plečnik moral biti prav pohleven, ker je itak več dobil nego mu je šlo, naj le prečita zgornj navedeni paragraf do konca, pa se bomo razumeli. Rešitev vprašanja, kdo se bolj razume na paragrafe šolski odsek ali „Slovenčev“ dopisnik, pa z mirno vestjo prepuščamo čitateljem.

— Kakšen revež je katehet na idrijski realki? Da bode naše stališče čitateljem bolj umljivo, naj govore številke. Stalne plače ima katehet 1800 K, aktivitetne doklade 600 K in eno petletnico 200 K, torej 2600 K na leto. In taka plača naj bode zaslužena z 10urnim poučevanjem na teden. Z nedeljsko mašo in pridigo nima niti poldrugo uro dela na dan. Na ta način bi pa realčni katehet imel v resnici skoro 25 ur prostega časa na dan, kakor pravi pregovor o duhovnikih. Še „vinkelsrajbarije“ bi se lotil iz samega dolgega časa in bi še Oswaldu delal konkurenco. To pa vendar ne gre! Pogledjmo malo druge učitelje, koliko ur se sme tem naložiti. Učitelji risanja so zavezani poučevati 24 ur na teden, naravoslovci 20, jezikoslovci pa 17 ur na teden; katehet, ki nima nobenega korigiranja, ki potrebuje le malo popravljanja, naj bi učil samo 10 ur na teden. Upamo, da se običinskemu svetu g. katehet ne bo smilil. Če pa njegovi duhovni kolegi čutijo do njega res pravo usmiljenje, naj mu vsak odstopi kako boljšo mašo, pa si bo že lahko kaj prihranil za znanstveno, v korist idrijske realke napravljeno potovanje o velikih počitnicah!

Lemenat je dovršil z odliko, se hvali Oswald v „Slovenca“. Sakrameš, to pa ni karsibodi! Kako majheni so proti Oswaldu sodniki, advokati, notarji itd. Kdo izmed njih se more udariti po prsih in pobahati, da je lemenat absolvirval z odliko?! „Slovenski Narod“ se je sicer spominjal že vseh Oswaldovih odlik, le o odliki iz lemenata širna Slovenija še ni vedela. Zato se je zdlo naše slavljenje Oswalda nepopolno, čutil se je pri vsi svoji skromnosti užaljenega in zato se je nam sam z vsoto potrebno sramežljivostjo odkril tudi od te strani. To dajemo na znanje vsem tistim rodoljubom, ki ne čitajo „Slovenca“ in jih prosimo oproščenja, ker smo tako kasno izvedeli za to odliko.

„Objectum fopabile“. Kakšna zver je pa to, so se spraševali navadni smrtniki, ki niso študirali lemenata, da bi se bili priučili cerkveni latinščini. Kajti, da sta besedi latinski, to spozna že tudi absolviran četrtošolec, in beseda „objectum“ se sliši že celo v ljudskih šolah; ker besede „fopabile“ ni najti v navadnih (šolskih) besednjakih, povedal nam je neki absolvirani nižjegimnazijec, da bo ta beseda vzeta najbrže iz cerkvene latinščine. Dopisnik bi bil moral besedi nekoliko razložiti. Saj nismo vsi lemenata absolvirali. Zato smo se pa mi potrudili in poizvedeli, kako je ta beseda prišla v cerkveno latinščino in kaj pravzaprav pomeni. Če smemo prav zaupati našim virom (neki eks-lemenatar) pride beseda „fopabile“ od nemškega vulgarnega glagola „fopen“, to se pravi po kranjsko farbat, za smolo imeti ali vleči. Objectum fopabile bi se tedaj reklo po naše predmet za farbanje. Če torej pravi „Slovenec“, da je sedaj g. katehet „Objectum fopabile“, mu je s tem storil pač malo uslugo; kajti predstavlja ga je svetu kot človeka, ki se da vleči in farbat. Kot tak pa ne more uživati med učenci tiste avtoritete, katero potrebuje vsak učitelj in najsij tudi uči samo verouk. Ker poznamo gosp. kateheta, da rad dela pritožbe, smo trdno uverjeni, da se bode že zaradi ugleda realke pritožil proti „Slovenčevemu“ dopisniku, ki mu je pridel tako lep „predikat“.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 13. oktobra.

— „Dr. Tavčar je izdal drugi koroški mandat“, tako kriče sedaj šenklaški gospodje, ker je dr. Tavčar v odseku za volilno reformo predlagal, naj se iz volilnega okraja Borovlje-Dobrlaves-Železna Kaplja-Pli-berk izločijo industrijski kraji Borovlje Spodnji Ljubelj in Gaštanj v to svrhu, da se ta mandat zagotovi Slovencom. To si upajo trditi tisti ljudje, ki so mirne duše dovolili, da se je volilna reforma za Koroško prirojila tako, da koroški Slovenci ne le ne dobe dveh mandatov, ki jim gredo po pravici in po številnosti njihovega naseljenja, nego, da je celo tisti man-

dat, ki se je na papirju milostno vrge Slovincem, pravi bojni mandat, ki ga v danih razmerah že takoj pri prvi volitvi dobe v roke naši narodni nasprotniki. Da bi vsaj ta mandat bil zagotovljen Slovincem, zato je dr. Tavčar predlagal, naj se iz tega volilnega okraja izločijo oni kraji, ki imajo največ nemških, nemškutar-skih in socialno demokratičnih volilcev. S tem pa, da je to predlagal, ni nikakor rečeno, da bi se zadovoljil zgolj z enim mandatom, saj je opetovano naglašal, da Slovenci moramo vztrajati pri zahtevi, da se dasta slovenskim Korošcem dva mandata. Če bi torej sedaj „Slovenec“ rad natvezil svojim „bravcem“, kakor da bi se dr. Tavčar zadovoljil s samo enim slovenskim mandatom, je to infamno zavijanje, ki so ga sposobni samo take moralne propalice, ki delajo politiko okrog „Slovenca“. Šusteršič in njegova banda, ki doslej niso niti z mezinem genili, da bi se popravile krivice, ki se hočejo koroškimi Slovincem zadati z volilno reformo, sodrga, ki je Korošcem na njihov obupen klic po pomoči obljubila palico, čuti na svojih ramah pezo narodnega izdajstva in ker le tega ne more zlahka zvaliti s svojega grešnega hrbta, bi rada isti odij naprtla tudi drugim, da bi tako narod laglje pozabil na njena lopovstva! Toda to se Šusteršiču in pobožnemu „Slovincu“ ne bo posrečilo! Slovenska javnost se je že do dobra prepričala, koliko je dati na „Slovenčeva“ očitanja. Sicer pa lahko sprevidi vsakdo, ki ima količkaj soli v glavi, da kriči „Slovenec“, dr. Tavčar je izdal drugi koroški mandat! prav tako, kakor tisti tat, ki se skuša pred zasledovalci rešiti na ta način, da na vso moč vpije: „Primate, primate tatul!“

— V zadnjem trenutku so se vendar pričeli gibati! Včeraj pred sejo volilnega odseka je prišel dr. Ploj k dr. Tavčarju, ter ga v imenu svojega kluba prosil, naj bi umaknil začasno reasumacijski predlog glede Koroške. Povedal je, da se je v tej stvari njegov klub ob roki ravnokar došlih informacij iz Koroške temeljito posvetoval, da je sklenil, bodoči tork posvetovati se z vsemi slovanskimi poslanci ter, če mogoče, napraviti v ti zadevi skupen korak. Dr. Tavčar je nato svoj predlog začasno umaknil, to pa tem lažje, ker je v dotični seji bilo odsotnih nekaj slovanskih poslancev. Ker ne bomo v tem trenutku dražiti, hočemo na včerajšnje Nace Žitnikove laži pozneje še odgovoriti.

— „Slovincu“ se tu v Trstu vsi smejejo prav iz srca. Sedaj se je zaletel na „Edinost“ z vso silo, kar mu je jo ostalo v zanj jako neugodno in klavрно izpadli bitki s Korošci in „Mirom“. Težko se je zaganjati kar na dve strani, posebno težko pa mora biti to za Lampeta, ki se je do sedaj še vedno prevrnil, kadar se je spustil v kak dvoboj. To pot ga je „Edinost“ spravila pod se in mu zamašila usta, tako da le še nekaj vpije, kar nima nobenega smisla in za kar ga nihče ne vprašuje. Značilno pa je, da se poleg tega bopar dr. Šusteršič obrača s popravki na „Edinost“. Šusteršič torej na vse strani popravlja. In vsega so krivi „liberalci“ na Kranjskem. Mi bi pa le radi vedeli — in to bomo videli — kaj da je uganjal Šusteršič s št. Jakobskim okrajem, ki ga je a priori potiskal v okolico iz povsem lastnega nagiba. Kje so motivi in kakšni so razlogi? To naj se nam pove. Glede poslanca Spinčiča pa se bode Šusteršiču prav lahko dokazalo, kako in kdaj je nanj pritiskal. In če bode na vse to Šusteršič v stanu dokazati, da je dosegel tudi najmanjšo pičico za primorske Slovence, potem bomo strmeli nad to čudno komedijo, da se je sprva od vlade same več ponudilo — nego je junaški dr. Šusteršič „dosegel in priboril“ na koncu vseh koncev. V laži zavijati se in se lepega delati, to zna ta človek najbolje. In on se je pri predpogajanjih nasproti vladi vedel kot zastopnik — vseh živih in mrtvih Slovincem!

— „Narodna stranka na Štajerskem in Domovina.“ Piše se

nam: Celih 14 dni je molčala celjska „Domovina“ o zadnjem shodu „Narodne stranke“ in bodočem njenem glasilu in prav bi bila imela, ko bi se še v zadnji številki ne bila oglašila. Kajti, če se boji bratomornega boja, ji moramo povedati, da nam tak boj ni bil nikoli namen in da si ga v interesu stvari niti najmanj ne želimo. Če se bo čutila kaka oseba prizadeto in temu se pri najboljši volji ni mogoče izogniti, — saj delajo politiko večinoma ljudje —, veljal ji bo boj kot javno delujočemu činitelju in na tak boj mora biti pripravljen vsakdo, ki bo s svojimi nazori in sredstvi stal proti nam. Upoštevamo in priznavamo, da so posamezniki veliko storili za narodno stvar na Štajerskem. Še več jih je pa, ki niso ne le sami ničesar storili, ampak ki so še celo delali ovire. Ti poslednji so imeli doslej in hočejo še nadalje imeti vjeto v svojih rokah. „Mi smo vedno branili Korošca in ga bomo še,“ vzklika „Domovina.“ Vemo! Korošec je sad Vašega klikovstva in zato ga morate braniti, kakor še marsikoga drugega. Očitata nam, da se pripravljamo za boj samo proti sorojakom, dočim se za nemškutarje niti ne zmenimo. Počasi! Doslej smo hodili z Vami tudi, če se je šlo proti nemškutarjem. A dokažemo Vam, da ste našo stvar proti Nemcem baš Vi, zagovorniki sloge, preveč zanemarjali in nas na cedilu puščali, da ne rabimo primernejšega izraza. Zavozili ste jo na vseh koncih in krajih. Dokaz, da nimate v ljudstvu prav nobene zaslombe. To, kar hodi ob volitvah za Vami, niso Vaši somišljeniki, ampak od duhovnikov zgnana čeda. Pomirite se torej nad nami mlajšimi in ker smo še „otročaji“ in „ignoranti“, nas podpirajte s svojimi dobrimi sveti in polnimi žepi — hvaležna Vam bo mladina in slovenska, četudi ne zvezna „Domovina“.

— O „Narodni stranki na Štajerskem“ prinašajo „Slovenec“, „Slov. Gospodar“ in tudi „Domovina“ dan za dnevom novice, ki bi naj novi stranki izpodkopal tla, še predno je začela delovati. O „Domovini“ je to malce čudno. Pravi med drugim, kako se je in se bo potegovala za dr. Korošca! Ta je pa dobra! Sicer pa je to prilizovanje, da ne rečemo vsiljevanje duhovščini, ki je skoro brez izjeme v „Slovenčevem“ taboru, precej nizko. Z donkišotsko navdušenostjo pa se bojuje „Gospodar“ proti stranki, ki se je komaj porodila in sicer na način, ki ga dela vrednega tovariša ljubljanskemu „Slovincu“. Vsak normalen človek in naj si tudi ni bil na ustanovnem shodu, brez pomoči sv. Duha lahko razume, kaj je hotel dr. Kukovec reči z besedami: Ne prilizujte se kmetu, temveč primite ga za ušesa in mu recite, tega in tega ne delaš prav! V teh besedah tiči kmetu sovražna, protiljudska tendenca, tako zavija mojster „Gospodar“ in ga pri tem niti ne oblije rdečica! In to dela duhovniški list v svojem svetem boju za sveto vero! Ali je torej nova stranka potrebna? To v premislek oni posvetni inteligenca, ki še o tem dvomi.

— Pozor slovenski poslanci. V Postojni se ima v kratkem sezidati poslopje za c. kr. okrajno glavarstvo. Kakor je znano, je občina Postojna odstopila za ta namen brezplačno lep prostor med državno cesto in hotelom „Ribnikar“. Vlada je to požrtvovalno dejanje postojnske občine kostirala z obljubo, da se hoče pri oddaji zgradenih del ozirati v prvi vrsti na domačine. Na razpis se je podalo več ponudb. Med drugim se je tudi g. Jurca v družbi nekaterih arhitektov oglašil s ponudbo. Oferirala sta se menda tudi g. Treo in — Kranjska stavbinska družba. Proračuni so bili skoro enaki, menda nekaj čez 200.000 kron. Pač pa je Kranjska stavbinska družba izrekla eventualno skrčenje projektirane vsote za 10.000 K. Stvar se je vlekla precej dolgo, in sedaj se čuje z Dunaja in iz Ljubljane, da se je vlada odločila za ponudbo Kranjske stavbinske družbe. Omenimo samo, da je baron Schwegel predsednik te družbe. Druga ga ne pristavljam. Pač pa se vidi, da se na Kranjskem vedno in vedno

protežira nemško delo in nemške tvrdke, med tem ko se Slovence in domačine najraje sune pod nos, če se le more. Saj nekaj tisočakov vendar ne igra nikake vloge, zlasti če se toliko in toliko „klafter“ sveta dobi zastoj. Če se da še kaj popraviti, naj tedaj naši poslanci store na Dunaju primerne korake, da se izroči to delo — slovenskim rokam.

— Kranjskim Slovincem v preudareki „Mir“ piše: Z očitovitvijo nove železnice se je odprla našim bratom onstran Karavank najbližja pot v središče naše dežele, v Celovec. Že od nekdaj so radi prihajali Gorenjci v Celovec, celo dolga in težavna vožnja čez Ljubelj jih ni zadrževala, pa mislite, da je slovenstvo na Koroškem imelo kaj dobička od takih svojih bratov? Naravnost povedano, nobenega, kajti svoj denar so puščali v nemških trgovinah, v nemških gostilnah, govorili so pa povsod, kamor so prišli, dosledno le — nemško, kolikor so znali. Pisu tega sestavka je znan mož, ki že leta prihaja v Celovec, pa je odgovoril na vprašanje, zakaj nikdar ne pride v slovensko družbo: „V Celovcu smo rajši malo bolj „tajč.“ Nova železnica nam bo privlela v Celovec dovolj slovenskih gostov s Kranjskega. Prepričani smo, da se bo marsikdo rajši pripeljal nakupovat v Celovec, kakor pa v Ljubljano, ker mu je Celovec bližji. In šel bo v nemško trgovino, v nemško gostilno, govoril bo nemško ter pustil svoj slovenski denar človeku, ki se bo za njim norca delal, češ, „naj le prihajajo bedasti Kranjci k nam, da nam le polnijo žepi; mi pa ostanemo, kakor smo bili.“ Če že nosite svoj denar v Celovec, bodite vsaj toliko ponosni, da boste povsod, kamor pridete, govorili slovensko! Verjemite, da je ni trgovine, niti gostilne v Celovcu, kjer ne bi znali našega jezika. Ako vam nočejo postreči na slovensko zahtevo, pa pojdite drugam: uspeh takega dela se bo kmalu pokazal, kajti „groš“ pri „Nemcu“ vedno vleče. Ni pa slabšega, kakor če izpodkopujete ugled slovenskega naroda s svojim nemškutarjenjem. Če bi Kranjci tako delali, kako naj potem koroški slovenski kmet dela drugače. Pomnite, da pri nas nemščina ni „nobel“, kakor je nekateri smatrajo na Kranjskem, temveč le sredstvo za ubijanje slovenstva. Nadejamo se, da te besede ne bodo zastoj.

— Preganjalci slovenskega jezika. Kakor smo poročali, je nadškof goriški dr. Sedej izobčil slovenski jezik od slovenskih krstov. To nam spričuje znani dogodek, pri katerem se je kar naenkrat začelo moriti slovenskega bobra s cerkveno latinščino. Kakor smo pa izvedeli naknadno, se dotični slovenski boter ni pritožil samo pri krstečem duhovniku, ki se je izgovarjal na višje ukaze, marveč tudi pri nekem višjem duhovniku v Gorici. Vprašal ga je, zakaj da se brani Slovincem govoriti slovensko in kako naj jim bode mogoče priti v sveta nebesa, ako se jim niti ne dovolji moliti v slovenskem jeziku. Dobro vprašanje, ali kaj vam je odgovoril visoki duhovnik! Zamahnil je z roko, zmignil z ramami in šepnil bolj na tihem: „Ah, kaj nebesa!“ In potem se trdi, da vera ne peša!

— Kako župniki goljufajo svojega Toneta. Posebnega bistroumja si naš škof Tone najbrže sam ne privaja, a njegovi župniki ga najbrže smatrajo še za bolj zabitega kakor je, oziroma kakor je videti. Za kontrolo, ali so župniki, posebno laglje vrste, doma, pošilja ordinariat od časa do časa dopise župnim uradom, ki jih morajo takoj odgovarjati. Neki znani župnik v bližnji dolenski župniji čuti večkrat potrebo, da napravi izlete nekam na Štajersko, a to za cele tedne. Poštarju doma je naročil, naj takoj pošlje za njim vsako pismo, ki pride od ordinariata. S seboj je vzel župnik več uradnih kuvert. In kadar mu je poštar doposlal ordinariatsko pismo, je tam doli nu Štajerskem brž odgovoril, vtaknil pismo v uradno kuverto, to pa v navadno ter

ga naslovil na svojega poštarja. Ta je vzel iz zgornje kuverte uradno pismo, ga prepečatil ter odposlal v Ljubljano. In v škofjski pisarni je dotični premeteni župnik vpisan med najvestnejšimi, ki živi le za svoje verne ovčice ter za naredbe svojega škofa. Znat' se mora.

— Nemškutarstvo pobalinstvo pri Sv. Lenartu v Slov. Goricah. Piše se nam od onod: Že neštetokrat smo se Slovenci bodisi po časopisih, ali pa pri oblastnih pritoževah, da slednje za našo varnost slabo, „boljše rečeno, nič ne skrbe. Ako te usoda zanese v tak kraj, kjer gospodarijo in razgrajajo po noči podivjani nemškutarski derviši, ne bi pač nobenemu poštemu človeku, posebno, če se čuti Slovenca, svetloval, da bi šel na prosto. Tak tragičen slučaj se je dogodil pri nas v noči 8. t. m., kateri jasno kaže, s kakimi ljudmi — ne ljudmi — živinami imamo opraviti. Ta dan je obhajal neki mladi gospod v družbi svojih 4 prijateljev svojo odhodnico. Spremljan od svojega tovariša se poslovil od slednjega ter se napoti proti svojem stanovanju, katero je imel v središču trga Sv. Lenart. Naenkrat sliši njegov tovariš prepir. Napoti se tja v morebitno posredovanje. Prišedši na lice mesta vidi obkoljenega svojega prijatelja od treh ali štirih fantov, ki se pripravljajo z njim. Ker je spoznal enega izmed teh, bil je namreč komi našega „pürgermajstra“ Sedminka z imenom „Fric Papst“, ga poprosi, naj bode vendar pametni in ga puste pri miru. Potem je odšel. Komaj je bil pa par sto korakov oddaljen, že zasliši, kako pretepajo njegovega nesrečnega tovariša — in to z bičevniki. Ko so divjaki tu opravili svoje „delo“, napadli so nesrečnega še enkrat na koncu trga, kjer ni skoraj nobene hiše več. Tu so ga podrli po tleh in nabijali po njem, kamor je padlo. Dasi jih je milo prosil, naj ga za božjo voljo puste in ga ne ubijajo, ni nič pomagalo, dokler ni bilo njegovega prijatelja, katerega so se razbojniki ustrašili in odšli. Nesrečnej je ležal ves v krvi, razmesarjen in nezavesten. Na glavi je imel eno rano 1 dm. dolgo, dve ranipapa, eno na temenu tako široko, da si zamogel vtakniti dva palca v njo, drugo pa na strani tik sence. Vsa koža na glavi je bila tako prebita, da ni bilo kosa skoraj, kjer ne bi bila zasedena kri. Kaj naj porečemo nato? Zakaj so nesrečnega ti divjaki tako razmesarili? V odgovor naj služijo besede, katere so ti divjaki med tem po klanju govorili: „Du windischer Hund, ha, ha, jetzt hat der verfluchte windische Kerl einmal genug“ i. t. d. tako, da se je človeku srce krčilo, kateri je to vse videl in slišal. Nesrečnej je bil vedno tih in miren človek, katerega je vsakdo čislal bodisi v družbi ali drugod. Samo eno napako je imel: bil je Slovenec! Vsled tega je postal žrtev nemčurske podivjane zbesnelosti, bil je žrtev falotov, tolovajev, kateri so izmeček človeštva, kateri spadajo edino v podivjani nemškutarski brlog. Slavno občinsko oblast bi si pa usojali tukaj javno vprašati, zakaj so plačani naši policaji in „nahtvahtarji“? Ali morda zato, da sede in se debele „pri Rinpelvirtu“ ali kakor sami pravite „Zum ewigen Licht mit roten Vorhängen“, kateremu seveda ni treba nobene licence?! — Od c. kr. državnega pravdnictva v Mariboru pa zahtevamo, da proti takim surovežem, kakor so Fric Papst in sodrugi, postopa z največjo odločnostjo in strogo, da si v bodoče zapomnijo, kake posledice imajo tako in enaka hudodelstva.

— Javen shod priredi politično društvo „Edinost“ v Trstu jutri, v nedeljo, dne 14. t. m. ob polu 3. uri popoldne v prostorih „Narodnega doma“ pri Sv. Ivanu. „O ustanovitvi italijanske šole pri Sv. Ivanu“ in „o mestnem šolskem vprašanju“ poroča g. dr. Slavik.

— Slovenski večerni kurzi za odrasle v tržaških predmestjih. V seji tržaškega občinskega sveta

je bil predloženi soglasno sprejet predlog občinskega svetnika dr. Rybára, da se v tržaških predmestjih ustanove slovenski večerni kurzi za odrasle. Predlog se je odstopil v presojanje šolskemu odseku.

— Imenovanje. Oficijal pri finančnem ekonomatu v Ljubljani, g. Mihael Frančič, je imenovan ad personam za glavnega davkarja in ostane v Ljubljani. — Glavni davkar v Kamniku g. Grundner je vložil prošnjo za upokojenje.

— Zboljšane plače avskultantom. Justični minister je povedal nekemu poslancu, da je že odredil, da se povišani adjuti izplačajo avskultantom pričenši s 1. oktobrom z veljavo za nazaj. Tozadevni zneski so že pripravljeni.

— Iz davčne službe. Davčni pristav Rajmund Mlejnik je premeščen iz Radovljice v Kamnik, davčni pristav Tomaž Tavčar iz Mokronoga v Radovljico ter davčni pristav Alojzij Mazgon iz Kamnika v Mokronog.

— Učiteljske vesti. Definitivni učitelj na II. mestni deški slovenski ljudski šoli v Ljubljani gosp. Ivan Bernot je imenovan za strokovnega učitelja v X. činovnem razredu na tukajšnji umetno-obrtni strokovni šoli. Definitivna učiteljica gđ. Pavla Buh v Sostrem pri Ljubljani je imenovana za pomožno učiteljico na rudniško šolo v Idriji.

— „Osa“. Štev. 49. Vsebine: Samotarjeva vizija. — Na ulici. — Gospod otrobar govori. — Dekanijske konference v ljubljanski škofiji. (Po zapisnikih v „Škofjskem listu“). — Zabavna družba. — Slaba bera. — Izza nebeskih kulis itd. — Podoba: Baron Beckovi odličnjaki. — Zavistni „abstinenti“.

— Repertoire slovenskega gledališča. Iz gledališke pisarne: Jutri pop. ob polu treh narodna igra s petjem in godbo „Revček Andrejček“; zvečer točno ob polosmih velika opera „Trubadur“. — V tork prvič „Egoizem“, drama v enem dejanju, spisala Zofka Kveder-Jelovškova; nato drugič burka „Prvi“. — V četrtek drugič opera „Biseri“, v soboto prvič drama „Elga“. — Opera pripravlja veliko opero ruskega skladatelja M. J. Glinke „Ruslan in Ljudmila“.

— Slovensko gledišče. Včeraj zvečer smo slišali prvo operno noviteto v tej sezoni, namreč Bizet „Biseri“. Vsebine opere ne bomo opnavljali, ker smo jo že pred par dnevi cenjenemu občinstvu razložili. Od preludija prvega dejanja pa do zadnjega dueta tretjega dejanja se skoraj nepretrgano vežejo globoke melodije tako v zboru, kakor med solisti v recitativu, kakor v ariji. V mnogih točkah nas „Biseri“ spominjajo na melodiozno italijansko opero, v katerih izraza pevec v melodiji prav tako svojo srečo, kakor žalost, svoje sovraštvo ne manj nego zaničevanje in maščevanje. Opera pa tudi kaže upliv Wagnerja in zatajiti tudi ne more, da je zrastle na francoskih tleh. Pred vsem leži Bizetu melodioznost na sru in zato se ni čuditi, da je bila opera pri melodioznih Slovincih prav tako z navdušenjem sprejeta kakor med vročerknimi Italijani in je uspela prav tako lepo kot v glavnih gledališčih Francije. Da je pa tako lepo uspela, se pa nimamo manj zahvaliti gospodu režiserju in kapelniku, ki sta bila vedno na mestu, kakor solistom in zboru; tudi odbora „Dramatičnega društva“ gre zahvala, da je skrbel za primerno dekoracijo, kakor tudi za dostojne kostume zboru. — Ako hočemo oceniti uprizoritev opere v celoti, moramo reči, da je bila opera samo dobra, temveč celo prav dobra. V zboru smo zapazili hvalevredno pozornost in stremiljenje, da se v svojo ulogo utopi, kar se mu je na mnogih mestih tudi posrečilo. Naloga zboru ni niti lahka, niti majhna in zato je zaslužil tudi odlikovanje občinstva. V zborih smo občudovali sigurnost in uporič smemo, da se ta pri naslednjih operah še popolni s kako fineso. Najlepši zbor prvega dejanja to je zadnji zbor z duetom, žal, ni prišel do veljave, ker je bil zbor predalet oddaljen, orkester pa mnogo premočan. Naravnost impozanten pa je bil sklepni zbor drugega dejanja. Privezovanje ubogega Zurge je bil nekoliko preležan, videlo se je pač, da se ne gre zares. — Veliko in prenaporno ulogo imajo tudi solisti: sopran, tenor in bariton, nekaj manj težavna je partija bas. Bizet pač ni mislil in pisal za vsakega vandročeka, temveč zahteva od solistov ne samo ugajenega t. j. šolanega, materiala temveč tudi popolno muzikalno izobrazbo. Solist, ki nima teh dobrot, naj rajše odkloni

„Bisere“ kot preklislo grozdje. Da pa gospe Skalovi kakor tudi g. Rezunovu lepa igra ni dobra mimika ni bila v kvar, to je skoraj nepotrebno poudarjati. Kot pevec bolj kot deklarator je žel burne ovacije v vseh dejanjih g. Oufednik. Takoj v prvem duetu s prijateljem Nadirjem je ogrevala milina njegovega dobro šolanega glasu srca poslušalcev in dovršeno je z glasom, ne tako z mimiko, v ariji in duetu z Leilo (v tretjem dejanju) razodel svojo bolesto, da ga slednja ne ljubi, in zavist, da je prijatelj osrečevala gorka ljubezen lepe svecenice. G. Rezunov je pel Nadirja, divjega lovca. Nadir je bil pač dobro pogoden in g. Rezunov se je v svojo ulogo tudi popolnoma uležel, za kar mu gre toliko večja hvala, ker je celo partijo pel v slovensčini. Kot pri prvem nastopu tako smo tudi včeraj uživali njegovo lepo in neprisiljeno višino. Dobra je bila njegova romanca z recitativom v prvem dejanju (tekst bode treba na enem mestu popraviti) posrečili so se mu dueti z Zurgu v prvem dejanju, lepa je bila pesem ko prihaja k svecenici, gotovo najboljši pa je bil dvospev z Leilo v tihi noči. In gospa Skalova? Bila je pač v vsakem oziru ljubka svecenica Leila. Veselili smo se njene lepe rasti, uživali smo krasen organ in občudovali ne manj njeno izbornost, sodelo kakor nje vstrajnost. V vseh arijah in duetih je bila prav dobra in tudi v sklepih zelo težki ariji prvega dejanja ni prišla do popolne veljave, da ni bil zbor predaleč za kulisami. — Pohvaliti moramo še mogočni bas g. Betetta, ki je pel starešino občine; v igri je sicer precej pogoltni starca, ne tako v prednašanju; več mirnosti pa manj moči v glasu bi mu toplo priporočali. Gledišče je bilo razprodano.

— **Družba sv. Cirila in Metoda** naj bi po češkem zgledu izdala računske lističe, ki bi se rabili po slovenskih gostinjah in kavarnah, in če gremo še dalje, po trgovinah. Lističi z vtisnjeno društveno znamko bi se dobivali po 2 h, katere bi vsak gost in kupec rad podaril domovini na oltar. Češki listi poročajo, da so taki „čitčenky“ v neki praški gostilni „U Ježišku“ od 1. julija do 20. avg. 1906 donesli 4200 vinarjev! Gotovo bi se tudi pri nas poskus izplačal!

— **Akademije redni obć i zbor** se vrši v soboto, dne 27. t. m. ob 8. uri zvečer v hotelu „Ilirija“. Na dnevnem redu so poročila odbornikov o društvenem delovanju, sprememba pravil, načrt društvenemu delovanju v bodoči sezoni in slučajnosti.

— **Trpinčenje vojakov.** V trnovski vojašnici je kakor znano nastanjena baterija gorskega topničarstva. Letošnje novince vadi korporal, ki se pa pri tem tako silno surovo obnaša, da zasluži javno grajo. Uboge rekrute suje, vleče za ušesa, udarja za uho; včeraj dopoldne je pa nekega vojaka z nožnico sablje s tako silo udaril pod kolena, da je revež padel po tleh. Vprašamo ali ni nobenega človeka, ki bi tem surovostim storil konec, da ne govorimo o brezmejni grobosti tega vsemogočnega korporala. Po našem mnenju so rekruti ljudje, s katerimi se mora ravnati dostojno in ne uganjati nad njimi surovosti, ki še pri živini niso na mestu. Mislamo, da bodo te vrste imele zaželjeni uspeh.

— **O sedanjem ravnatelju „Uniona“** vedo celjski Nemci marsikaj zanimivega povedati. Njegovo dosedanje delovanje in poslovanje ga baje kakor nalašč usposablja za „Union“. Slovensčina se od njega tudi ne bo zahtevala. Čemu tudi?! Ali res ni bilo nikjer nobenega Slovence ali vsaj Slovana, ki bi bil zmožen voditi to podjetje?

— **Slovensko trgovsko društvo „Merkur“** opozarja še enkrat na svoj izredni obćni zbor, ki se vrši v nedeljo dne 14. t. m. ob 10. uri dopoldne v društvenih prostorih. Ker je dnevni red velevažen, nadejamo se prav obile udeležbe.

— **Pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“** je sklenilo, da otvori 17. oktobra brezplačno pevsko šolo; na Vseh svetih dan poje pri Sv. Križu tri žalosinke svojim umrlim članom; dne 4. novembra priredi pevski in zabavni večer in dne 31. decembra Silvestrov večer z jako obsežnim sporedom.

— **Pevsko društvo „Lipa“ v Ljubljani** priredi v soboto 20. t. m. drugo vinsko trgateg v gostilniških prostorih g. Pavška po domače „pri Tonetu“ na Martinovi cesti.

— **Na poljskega čuvalja je streljal Franc Škrjanc**, poljski čuvaj Spodnje Šiške je 4. t. m. ponoči našel pri Vrhovčevem kozolcu človeka, ki je kradel zelje. Ko ga je Škrjanc nagovoril, ustrelil je neznanec dvakrat nanj, ne da bi ga zadel, ter nato izginil v temi.

— **Nova tovarna za izdelovanje kemikalij na Selu** bo v kratkem zgrajena. V delu bo imela 700 do 800 delavcev.

— **Upokojeni davkar g. Kumer**, ki je služboval v Litiji, je 10. okt.

t. l., od kapi zadet, umrl v Celju, kjer se je naselil, da bi odlejš s svojo družino tu živel. Rajnki je bil rojen Vranščan. N. v m. p.!

— **Prekras o jabolčno cvetje** nam je poslal gospod Ivan Babšek iz Šmarja-Sapa.

— **Na skrivaj je pokopala** vdova Ž. v Radohovi vasi svoje nezakonsko dete prvo noč po porodu. Govori se marsikaj. Vmes sta tudi babica in njen mož iz St. Petra. Sumljivo je, da je umrla v tem času babica in njena hči.

— **Umor in samomor.** V nekem gozdu pri Gradcu je ustrelil Celjan Odilo Trattnik, kontorist pri Rakuschu, 18letno Gradčanko Filomeno Gritsch, nato pa še sebe. Trattnika so našli že mrtvega, dočim dekletke še živi, a bo morala brezdomno umreti, ker ima kroglo v sencih.

— **Prememba posesti.** Iz Novega mesta se nam piše: G. Franjo Pirc je kupil hišo od gosp. Maksa Brunnerja v Novem mestu. V tej hiši se nahaja že stara dobra gostilna, posebno sloveča glede dobre kuhinje. Nadejati se je, da bo krčma svoj stari renome obdržala tudi pod novim gospodarjem, ki jo prevzame 15. t. m.

— **Iz radovljiskega okraja.** Konkurenčni cestni odbor radovljjski spi prav mirno spanje s svojim načelnikom gosp. Šušteršičem vred. Afera o virilnem glasu grofa Thurna, čegar upravitelj je Šušteršič, je trajala skoro vso volilno dobo, vendar pa je že nekoliko mesecev tega, odkar je zadeva končno in pravomočno razsojena. Toda g. Šušteršič se ne gane in vedno zadržuje volitev. To mora biti pač prijetna služba, ker se je z njo tako sprijaznil; in kaj bi tudi ne bila, saj izkazujejo računi 400 K pisarniških potrebščin! Letne cestne doklade so se zvišale od 20% na 30%, a vzlic temu je cesta na nekaterih krajih v skrajno slabem stanju, zlasti pa primanjkuje na nevarnih krajih varnostnih ograj, proti čemer se zlasti pritožuje občinstvo. Zato je splošna sodba ta, da je pri cestnem odboru potreba korenite izpremembe. Gospod Šušteršič, torej na dan z volitvijo!

— **Obćinska volitev v Lescach.** Iz Lescac se nam piše: Ko se je dne 4. julija t. l. vršila volitev občinskega odbora v Lescach, se je izrazil znani Brencce proti c. kr. komisarju, da on ne voli, ker je volitev itak neveljavna, češ, da se ni pravilno razglasila. In res je napravil mož pritožbo na deželno vlado, ki pa je vzlic temu ugovoru vendarle odobrila volitev. S tem so postale vse njegove naporne agitacije brezuspešne in njegovi domišljavi upi so splavali po vodi. Sicer je Brencce napovedoval še pritožbo na ministrstvo, a opustil jo je baje vsled nekega razkola v klerikalnem taboru in sicer med g. župnikom in Brencetom. S tem je bila tudi ta zadeva položena v grob. 23. t. m. se je pa vršila v navzočnosti c. kr. okr. glavarja Detele volitev občinskega predstojništva. Izvoljen je bil g. Iv. Žarko soglasno tretjič za župana, za svetovalce: Anton Legat iz Hraš, Iv. Waland iz Hlebec, Jos. Gogala iz Nove vasi in Gabriel Eržen iz Zapuž; za odbornike pa: Josip Wucherer, Jakob Ulčar in Ant. Dežman iz Lescac, Ant. Avsenek iz Zapuž, Fr. Žilih iz Hlebec, Ivan Vovk iz Hraš ter Jos. Mulej iz Studenčic. Obćinske volitve so torej dokončane; ni pa še dokončana zadeva Brenceta & Com. tikajoča se protipostavnega pooblastila, o katerem ima odločilo državno pravdnštvo. Ko bo ta stvar končana, potem se bodo tudi polegli razburjeni duhovi v naši občini.

— **Obstrelil je po nepredvidnosti** Matevž Hlebanja iz Srednjega vrha pri Kranjski gori Frana Lavtičarja. Strel mu je šel v levo nogo in je moral Lavtičar v bolnico. Hlebanja in Lavtičar sta lovila jazbece.

— **Hotel „Ilirija“ v Pirski Bistrici** prevzame znani hrvatski rodoljub g. I. Vilič z Reke. Otvori ga te dni.

— **Nemščina — uradni jezik.** „Domovina“ piše: Pri volitvi za obćno celjske okolice je dotični vladni komisar govoril z volilno komisijo samo v nemškem jeziku, dasi so v tej sedeli sami Slovenci. To je vendar že nekoliko preveč. Sedaj si naši politični uradniki ne bodo niti več upali ali ne bodo več hoteli z ljudmi niti govoriti v slovenskem jeziku. S takim postopanjem se gospoda samo smešijo, ker omikani človek govori tako, da ga drugi, v katerega družbi se nahaja, tudi razumejo; le za naše politične uradnike ne velja to pravilo.

— **„Zadržna zveza“.** Piše se nam iz Celja: Dne 11. oktobra t. l. je imela „Zveza slov. posojilnic“, odnošno „Zadržna zveza“ v Celju svoj glavni zbor. Ta zadržba je tudi imejateljica „Zveze tiskarne“ celjske. Kakor se sliši, zbor „Zveze“ ni bil proti temu, da bi se list „Narodne

stranke na Štajerskem“ ne tiskal v njeni tiskarni. Pač pa je bil tisti — to se tudi govori — ki je bil najbolj proti novi stranki in nje glasilo, odslavljen iz konsorcija tiskarne. To je nekak prvi uspeh nove struje.

— **Za vinogradnike.** I. štajer. trsnicaška zadruga v Juršincih ima naprodaj par stotisoč cepljenih trt zajamčeno prve vrste po 160 K za 1000 komadov. Trte se lahko pogledajo pri Jan. Segula v Hlaponcih, uro daleč od železniške postaje Možganjci pri Ptujju. Več današnji inserat.

— **Učiteljski laškega okraja** so si ustanovili svoje društvo ter bodo prvič zborovali novembra meseca t. l. Sedaj ga ni okraja na slovenskem Štajerskem, ki ne bi imel lastnega svojega učiteljskega društva.

— **Stekli psi** se še vedno klatijo po Celju in okolici. V nedeljo je neki posestnik iz Gornje Hudinje ustrelil ter v Celje pripeljal v živino zdravniško ogledovanje steklega psa, ki je malo prej ogrižl njegovega otroka.

— **Veliko poverenje.** Mariborski parni mlin Fr. Ludwigin sin je imel na Dunaju za zast-pnika nekega Löfflerja, ki je poveril tvrdki 100.000 K. Ko je tvrdka zadevo brzojavno naznanila dunajski policiji, je našla policija Löfflerja v njegovem stanovanju obočenega.

— **Rožek.** Na Reki so našli v Dravi truplo tridesetletne Lize Pavelj, ki je spomladi na umu zbolela in naglo zginila po noči. Do sedaj so sorodniki še bili vedno upali, da jo najdejo živo in dajali so oglase z njeno podobo v slovenske in nemške časnike. Kar se je prej samo domnevalo, da je šla v Dravo, skazalo se je sedaj kot resnica.

— **Pod Rožčico.** Visoko v gorah blizu planine Rožčice v „dolini“ pod Petelinom kake pol poti med Klodjem in Rožčico so našli mrtvega Janeza Obilčnika, delavca iz Velika vasi pri Šent Jakobu. Zginil je že lansko leto meseca avgusta. Bržkone ga je v gori zadela kap. De bi se bil drugače ponesrečil, ni verjeti.

— **Angelom so delali konkurenco** v Podbrdu na Goriškem, ko so 10. t. m. med gorečo molitvijo lastnice Frančiške Kaltnekarjeve in ob obilni azistenci radovednežev postavili celo hišo (seve da leseno) s strmega brega v ravnino. S smehom so bili dobro preskrbljeni gledalci in prestavljajci. Kaj takega se ne pripeti vsak dan! Pa naj kdo reče, da so samo Američani napredni.

— **Jadranska banka** se preseli s 15. t. m. v svoj lastni dom v ulici della Cassa di risparmio št. 5 na ogulice San Nicolò. Tu otvori banka tudi svojo menjalnico. Tako se le-ta denarni zavod razvija nepričakovano hitro in vsestransko. Druga emisija za 1 milijon je obsegala 2500 akcij a po 400 K. Uspeh subskripcij, ki so se, kakor znano, zaključile s 15. avgustom t. l., je bil zelo ugoden, ker je bilo podpisanih 4200 akcij. In vendar se je tudi za drugo emisijo angažiralo le malo slovenskega kapitala iz kranjske dežele. Zeleti bi bilo v vsestranskem interesu, da se vsi slovenski trgovci oklenejo Jadranske banke, kar so dosedaj žalibog še ni dogodilo. Vsa potrebna pojasnila, bodisi pismeno ali ustmeno, daje banka drage volje in brezplačno.

— **Nekaj za sanitarno komisijo.** Prebivalci Krakova in Trnovskega prosijo sanitarno komisijo, naj se gre kak njen član sprehat po Emonski cesti do Trnovskega mosta. Tam ga bodo zbudili strahoviti duhovi, ako ima še tako hud nahod. Iz ondotnega jarka se širi že cele tedne prava kuga. In ni čuda. Ne le da se spuščajo po tem jarku razne pomije, imajo bližnji mejaši ta jarek najbrže za smetišče itd. Neki deželni zakon zapoveduje kmečkim gospodarjem, da morajo trebiti jarke in potoke. Ako bi bil kje na deželi tako grdo zaraščen jarek, kakor je ta ob Emonski cesti, bi ga že davno bil izvohal kak patrolujoči orožnik. Ako pa bi iz katerega jarka tako grozovito smrdelo, pa bi poklical sodno komisijo ali pa — konjederca, ker bi slutil, da nekaj ponesrečenega gnije.

— **Pomilostenje.** Pri zadnjem porotnem zasledanju radi navadnega umora v smrt na večalih obsojeni Jernej Perko je bil na najvišjem mestu pomilostjen. Najvišji sodni kot kasacijski dvor mu je pripoznal 18 let težke ječe, poostrene s enim postom, enim trdim ležiščem v temnici na dan 23. julija vsakega kazenskega leta.

— **Peceni se preskrbel za zimo.** Pred par dnevi je na Bleiwe-sovi cesti dal neki kleparski pomočnik svoj sukunji vagantu Rafaelu Jakopinu iz Javorja, da bi mu ga držal toliko časa, da pride iz neke hiše. Ko je klepar prišel nazaj, je zastoj gledal po Jakopinu, kajti ta mu jo je bil že davno odkuril. Jakopina išče policija, da mu preskrbi povrh sukunjiča za zimo še prosto stanovanje.

— **Aretevan** je bil danes Vincencij Z., ker se je hotel smotiti v neki

gestilni v Trnovem, ko je zapazil, da je gostilničar za mizo zadremal, v omari polastiti denarja in tudi steklenico žganja je bil izmaknil. Ko so to opazili drugi gosti, so priskočili k Z. in mu odvzeli plen. Ker navedenec ni mogel gostilničarja oškodovati s tatvino, mu jo je pa odkuril z zavžitkom v znesku 1 K 60 vin. Oddali so ga sodišču.

— **V prepiru težka telesna poškodba.** Snoci sta se Globelnikova krojaška pomočnika Fran Francekovič in Ivan Kranjc v delavnici na Radeckega cesti zaradi neke malenkosti sprla. Ko je šel med prepir Kranjc na dvorišče, je za njim skočil tudi Francekovič in ga z nožem sunil v hrbet ter ga težko telesno poškodoval. Kranjca so prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnišnico, Francekoviča pa je policija aretovala.

— **Pokradena kolesa.** Predsinočnjim je bilo ukradeno „Styria“-kolo iz veže v Novih ulicah št. 3, katero je bilo last g. Jožefa Pavlina ml. in je bilo vredno 60 K. — V Sromljah je bilo ukradeno kolo „Grazer Wanderer“ s št. 92 091, v Kočevju pa nekemu trgovskemu pomočniku kolo „Regent-Tourenmaschine“. Vsi tatovi-kolesarji so dosedaj še neznan.

— **Pozor mlekarne.** Dne 20. oktobra ob 9. uri dopoldne se bo razprodajala na javni dražbi oprava Seliskarjeve mlekarne v Ljubljani. Več pove oklic v inseratnem delu.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 10 Hrvatov in 3 Slovenci. V Heb je šlo 15 Hrvatov, v Beljak 25, na Dunaj se je pa odpeljalo 15 Kočevarjev.

— **Izgnubil je trgovski pomočnik** g. Jožef Vačajnik rdečo usnjato denarnico, a kateri je imel 30 kron denarja.

— **„Ljubljanska društvena godba“** priredi danes zvečer koncert v hotelu „Južni kolodvor“ (Seidl), Kolodvorske ulice. Začetek ob 8. uri. Vstop prost. — Jutri, v nedeljo zvečer se vrši istotam velik koncert „Društvene godbe“. Začetek ob 8. uri.

— **Ljubljanski sekstet na lok** koncertuje danes zvečer od 9. ure naprej v „Narodni kavarni“. Vstop prost.

— **Posredovalnica za službe gostilničarjev kavarnarjev i. t. d.** je v mesecu septembru posredovala v 60. slučajih. Službe so dobili vsi, ki so iskali v gostilniško in kavarno stroko spadajoče službe. Potrebuje se še več kuhinjskih dekel, kuharic, sobaric, natakaric, točajeve, hlapcev i. t. d. Za posle se posreduje brezplačno; tisti, ki bivajo zunaj Ljubljane, naj prilože znamko za odgovor. Posredovalnica za službe je v Gradišču št. 7 v pritličju.

— **Izkaz društvene posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Merkur“.** V službo se sprejmejo: 2 poslovodjamešane stroke, 1 potnik, 1 kontorist in stenograf, 12 pomočnikov mešane stroke, 3 pomočniki specerijske stroke, 4 pomočniki manufakturne stroke, 4 pomočniki železninske stroke, 1 kontoristinja, 2 prodajalki, 7 učencev. — Službe iščejo: 2 poslovodja, 1 knjigovodja in korespondent, 1 kontorist, 16 pomočnikov mešane stroke, 4 pomočniki specerijske stroke, 4 pomočniki manufakturne stroke, 2 pomočnika železninske stroke, 2 pomočnika modne in galanterijske stroke, 9 kontoristinj, 3 blagajničarke, 1 prodajalka.

— **Najnovejša novice.** Nesreča na morju. Pri Zeleniki v Dalmaciji je bora zanesla v morje čoln, v katerem so bili štirje možje, med njimi trije vojaki. Vojški parnik je čoln iskal ves dan, a ga ni našel.

— **Železnica v konkurzu.** Železniška družba Bari-Locorotondo s sedežem v Milanu je prišla v konkurz. Pasiva znašajo 13 mil. kron.

— **Izumitelj revolverja,** Jos. Shirk, je umrl v Lancstru (Amerika) v veliki revščini.

— **Francoski parlament** je sklican na dan 23. t. m.

— **Perzijski šah** je nevarno obolel ter je že določil svojega naslednika.

— **Zaradi dvoboja** je bil v Budapešti obsojen državni poslanec K. Heca. Kakor znano, je v dvoboju ubil poslanca grofa Kegleviča.

— **Poslanec — defraudant.** Bivši poslanec dr. Val. Eötvös, sin sedanjega poslanca Eötvösa, je bil zaradi poverbe obsojen v triletno ječo.

— **Bodoči papež.** Kadar izvolijo v Rimu kakega papeža, že mislijo takoj tudi na njegovega naslednika. Papež Pij X. vlada zdaj četrto leto, a v Rimu se že resno bavijo z bodočim papežem. Kakor poroča rimski dopisnik „Gazette de Lausanne“, v kolegiju kardinalov niso nič kaj zadovoljni s papeževim postopanjem, ker je Pij X. popolnoma pod uplivom špansko-jesuitike stranke; on sluša

samo kardinale Merry del Vala, Vives e Trito in Oreglia, ki brez izjeme obojajo vse, kar je „moderno.“ Stari kardinali so nezadovoljni s smerjo papeške politike, ki zlasti z ozirom na Francijo kaže popolno nepoznavanje položaja. Zdjaj vidijo pogrešek, ki so ga učinili, ko so na papeško stolico posadili kardinala. Čegar idej niso popolnoma poznali in o čegar idejah so se več ali manj varali. Posledica tega je, da se kardinalu Rampolla približujejo bivši njegovi nasprotniki v konklavu. V Rimu so v cerkvenih krogih prepričani, da bo kardinal Rampolla bodoči papež in se mu že mnog priklanja in liže, da si pridobi njegovo naklonjenost. Tudi so mnenja, da sedanji papež ne bo več dolgo vladal, ker je večkrat bolehen in ker ga tudi jezi, da je navezan na Vatikan. Gotovi cerkveni dostojanstveniki upajo, da papež Pij X. umrje v 4 ali 5 letih in kardinal Rampolla bo takoj pri prvih volitvah dobil potrebno večino.

— **Evropa množi Ameriki narodno premoženje.** Od 30. junija 1905 do 30. junija 1906 so pripeljale ladje v Zedinjene države 1,026.054 naselencev, ki so izpovedali, da so prinesli s seboj 18,979,539 dolarjev. V resnici pa je svota mnogo večja, ker pripristopi ljudje vsled nezaušnjosti pokažejo le toliko denarja, kolikor je uradno določeno, da sploh mora vsakdo imeti, ako se hoče naseliti v Ameriki. V resnici so tedaj ti naseljenci prinesli s seboj najmanj 30 milijonov dolarjev. Na ta način bogate Evropejci Ameriko ne le s svojimi delavskimi silami, temuč tudi z gotovim kapitalom.

— **Državljanca in oficirska čast.** Nadporočnik pri 84. pešpolku na Dunaju K. Kornherr je zvil v svoje stanovanje par tednov nad 14let staro hčerko strgarskega pomočnika Kotnika s obljubo, da dobi čokolade ter da ji bo nekaj zaigral na klavir. Součenke zapeljane deklice so povedale četu, da je hčerka pri nadporočniku. Oče je strašno razburjen naglo šel hčerko iskat ter ravno prišel pred nadporočnikovo stanovanje, ko je ta objokano deklico izpustil iz svoje sobe. Ker je deklica očetu priznala, da je nadporočnik poženjal z njo neravne reči, zgrabil je Kotnik nadporočnika, ki je bil v sami srcaji in spodnjih hlačah, za ramo ter ga tiral na dvorišče, kjer se je bilo nabralo toliko radovednežev, da je privabilo tudi policaja, ki si je zapisal nadporočnikovo ime, nakar je ta zopet odšel v svoje stanovanje, dočim je obupnega očeta in zapeljano hčerko peljal na policijo. Ker je ves mestni okraj zvedel za afero, se je deklica, ki je bila še napol otrok ter hodila v šolo, tako sramovala, da je skočila s tretjega nadstropja ter se ubila. Navadni človek bi mislil, da bo moral zapeljivec odgovarjati sodišču, a zgodilo se je ravno nasprotno. Vojško častno sodišče je naložilo nadporočniku, naj toži očeta nesrečne deklice, ki je bil po dolgi pravdi ksreči oproščen, ker je dokazal, da je res postopal z nadporočnikom tako, da bi tega častnik ne smel pripustiti.

— **Raztopljeni les.** Nekemu francoskemu nadzorniku se je posrečilo raztopiti les. S hidravlično stiskalnico močno stisnjeni les je močno razgrtel v harmetično zaprtem prostoru. Ker ni bilo zraka ni mogel les zgoreti. Na ta način je dobil raztopljeno tvarino, ki je dobila ohlajena črna črno barvo. Iznajdba je važna, ker ima na ta način dobljena tvarina razne lastnosti, ki so za praktično porabo velike važnosti. Ker je les slab prevodnik, se raztopljena tvarina rabi pri raznih električnih napravah za cene izolatorje; nadalje je neprodurna za vodo in nepristopna najhujšim kislinam. Glavna prednost raztopljenega lesu pa je, da se da vtisniti v poljubno obliko.

— **Davek na — stranišča.** Župan nemškega mesteca Salzwedel je iznašel nekaj novega za davčne oblasti. Mesto si je napravilo kanalizacijo. V pokritje stroškov so mestni očetje predlagali razna obdačenja. Končno pa so soglasno sprejeli županov predlog, naj se naloži nov davek na stranišča. Župan je svoj predlog utemeljeval, da se bo „dala iz stranišč iztisniti prav lepa svota“, ker bo vsakdo rad plačal tri do pet mark, kdor hoče imeti pri hiši tak higijenični institut. Vprašanje je seveda, ali bo tudi vrhovna upravna oblast tako prepričana s pametnimi ideji.

— **Grozna osveta ljubosumne žene.** Agent Josip Weiss v Budimpešti je imel poleg žene več ljubio in hodil javno z njimi po gledališčih, kavarnah itd. Njegovo ženo je to spravljalo v silno ljubosumnost in so nastali večkrat med njima burni prizori. A vse je bilo zastoj, moč se je brigal le za svoje ljubice. Tu se je žena sklenila maščevati. Ko je pred nekaj dnevi mož odšel v gledališče z eno imed svojih ljubic, je prišla za njim in mu napravila velik škandal. Nato je odšla domov. Ko je

Des Paris

Za gl. 100 se dobi:

popotni ali izprehodni kožuh ali naj-
finejša zimska suknja
angleška modna obleka najfinejša
angleška ševitasta ali francoska
grebeninasta zimska obleka najfinejša
posebej velefine črtaste blače
svilnat ali žametast modni telovnik
trd ali mehak klobuk iz zajčje dlake
ali bobrova kapa
šest srajce dobre kakovosti 3698-2

v Angl. skladišču oblek
O. Bernatovič
v Ljubljani, Mestni trg 5.

Dobra kavarana

na lepem prostoru v Ljubljani je
naprodaj.

Ponudbe po „Kavarna“ na uprav-
ništvo „Slov. Naroda“. 3182 17

Dva črkostavca

spretna v gladkem in akcidenčnem
stavku sprejme pod ugodnimi pogoji
„Zadružna tiskarna v Krškem“.
3630-4

Lepi lokali

pripravljeni za vsako trgovino ali za pi-
sarne se dajo takoj v najem.

Odda se tudi

hlev za dva konja.

Naslov pove upravnistvo „Slov.
Naroda“. 2845 30

Iščem

stenografa

ki je zmožen slovenske in nemške ste-
nografije; dalje pa tudi 3633-3

sollicitatorja.

Vstop takoj. Prednost imajo strojepisci.
Dr. Juro Hrašovec v Celju.

Po najvišjih cenah

3691 2 kupuje in plačuje
lepe, bele, suhe gobe,
češminjevo zrnje ali češ-
minjeve jagode, divji
kostanj, bukov žir ali
bukvove, hrastov svež
želod in smrekove storže

firma Leuz

v Ljubljani

pri novem Fran Josipovem mostu

Des Paris

Za gl. 25 se dobi:

Damski jesenski ali zimski poldolgi
ali dolgi paletot najnovejšega kroja
kostum elegantnega kroja
dolga pelerina s kapuco ali double
ovratnik (pelerina)
dolgi koljer 3699-2

v Angl. skladišču oblek
O. Bernatovič
v Ljubljani, Mestni trg 5.

Ključavničarstvo

gn. Fasching-a vdova

Poljanski
nasip št. 8
(Reichova hiša.)

Salon

za moderne damske klobuke *

Henrik Kenda

v Ljubljani

Mestni trg šte. 17.

Damski klobuki

za zimsko sezono 1906/7.

Svoj bogato ilustro-
vani cenovnik nakiče-
nih damskih klobukov
za leto 1906/7 pošil-
jam gratis in franko.
Poprave se izvrše
hitro in kulantno.

41

Odlikovan z zlato kolajno v Parizu
1904 in z zlato kolajno in križcem
v Londonu 1895.

ANTON PRESKER, krojač

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priloga svojo veliko zalogo gotovih
oblek za gospode in dečke, jopic
in plaščev za gospe, nepremočli-
vih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših
azorih in najnižjih cenah izvršujejo.

Nova trgovina

s suknem, plat-
nenim in manu-
faktornim
blagom

JOS. PETKOSIC

Ljubljana
Stari trg šte. 4.

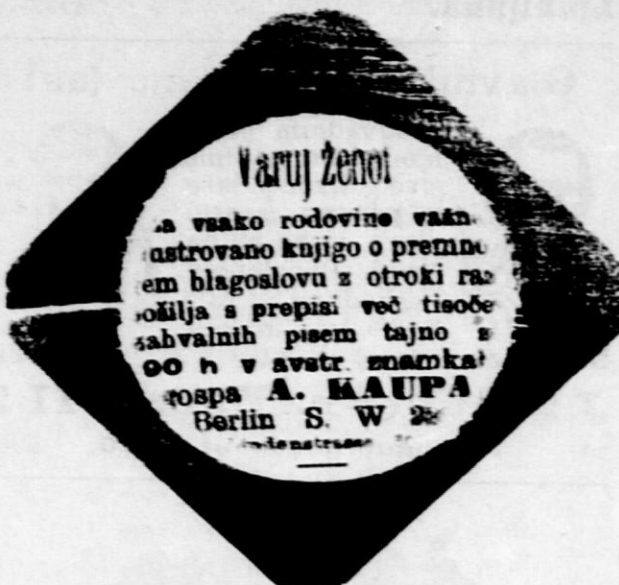
Vzorci na zahtevanje!

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach)
na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušk za lovce in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, vsprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene
valnici in od mene preskušene. — Ilustro-
vani ceniki zastoni. 41

V Ljubljani, na Kongresnem trgu št. 6
(nekdanj Tambornino)

se prodaja **zlato** in srebrno blago.

Sprejemajo se popravila in nova dela
Urajni popust. 1459 26

Z odličnim spoštovanjem

Ign. Radoš, zlatar.

Še nikoli kaj takega!

Za 7 gl.

dolg jesenski ali zimski damski
paletot iz angleškega blaga vseh
barv po najnovejšem kroju.

Dobiva se samo

v Angl. skladišču oblek

O. Bernatovič

v Ljubljani, Mestni trg 5.

Hotel „Južni kolodvor“

V soboto, dne 13. oktobra t. l.

in

v nedeljo, dne 14. oktobra t. l.

velik

KONCERT

„Društvene godbe“.

Začetek vedno ob 8. zvečer. Vstop prost.

Za izborni pijačo in jed je preskrbljeno.

Ne berite
samo, ampak poizkusiti morate staro
preizkušeno zdravilo
Mlijakomlečnato mlo Stockomford
Bergmann & Co., Bredano in
Bočn na Lahi
prej Bergmannovo Mlijakomlečnato
mlo (zaamka 2 škrata), da dobite
belo polt brez peg in neko kožo
na obrazu. 2349-16
Po 80 vin. ga prodajajo v Ljubljani
lekarar J. MAYR, drog. A. KANC-
VIKTOR SCHIFFER, parf. OTON
FETICH-FRANKHEIM.

AVGUST REPIC

sodar 41

Ljubljana, Kolesijske ulice 16

Trnovem
izdeluje prodaja in popravila
vsakovrstne

sode

po najnižjih cenah.

Su nih ostankov valiko v zalogi.

Za Jesensko in
zimsko sezono

se priporoča trgo-
vina s suknem,
platenim in manu-
faktornim blagom

HUGO IHL

Ljubljana, Spitalske ulice št. 4.

Vzorci na zahtevanje postnine proste

Tovarna in prodaja oljnatih
barv, firneža in lakov.

Električni obrat.

Ustanov
lona **Brata Eberl** leta 1842.

Prodajalna in komptoar:
Miklošičeva cesta št. 6.

Delavnica:

Igriske ulice št. 8.

Plesarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. juž. želez.

Slikarja napisov.

Stavbilska in pohištvena pleskarja.

Velika izbira dr. Schoenfeld-ovih

barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, sil-

karje in zidarje, štedilnega mazila za

hrastove pade, karbolneja itd.

Posebno priporočava slav. občinstvu

najnovejšo, najboljšo in neprecenljivo

sredstvo za likanje sobnih tal pod

imenom „Bapidol“.

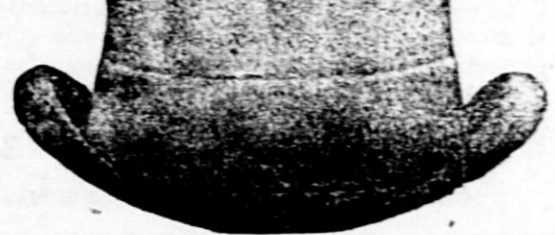
Priporočava se tudi sl. občinstvu za

vse v najnovejši stroko spadajoče delo v

mestu in na deželi kot priznana rešeno

in fino po najnižjih cenah.

3630-2

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11

priloga

klobuke,
cilindre, čepice itd.

najnovejša fačona

po najnižji ceni.

Optični zavod

Velika

zaloga pravih
švicarskih ur.

Srebrne ure od
gl. 3-80 naprej.

Zlatnice in srebrnice kakor veri-
žice, prstani, ušani,
broške itd.

Ilustrovane cenike
pošiljam brezplačno.

F. P. Zajec, urar
Ljubljana, Stari trg.

Des Paris

Za gl. 50 se dobi:

fini zimski suknja ali angleška
športna suknja
najfinejša zimska obleka
posebej modne blače
svilnat ali žametast modni telovnik
klobuk iz zajčje dlake ali bobrova
kapa
tri srajce dobre kakovosti 3697 2

v Angl. skladišču oblek
O. Bernatovič
v Ljubljani, Mestni trg 5.

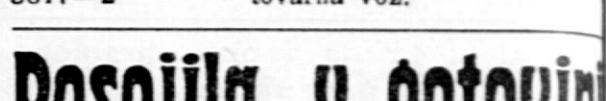

Parni stroj s kotlom

za 7 konjskih sil se po nizki ceni prod
v Spodnji Šiški pri

Peter Keršiču

3617-2 tovarna voz.

Posojila v gotovini

se dajejo takoj in tajno osebam
boljših stanov, c. kr. častnikom in
višjemu svečenstvu — iz premo-
ženja plemenske rodbine — pod
ugodnimi pogoji. — Prošnje na
g. Josipa pl. Jankoviča, Kispes-
(Ogrsko). 3641-4

Lepa enonadstropna nova hiša
v neposredni bližini Ljubljane ob glavni
cesti lepi, veliki prostori, z dobro ideo

gostilno

velike kleti pripravne za vinsko
trgovino, prostori za prodajalno i. t. d.
se vsled posebnih vzrokov po ceni prodaj

Več se izve v vinotoku Sodnijski
ulice št. 4 v Ljubljani. 3672-4

Vsaka šivilja

ki bi svojim naročnicam rada predložila
ličen modni list, naj se takoj za po-
izkušnjo naroči na „Genre Parisien“
samo K 325 za tri mesece. Najbolj-
in najcenejši modni list s 60 modeli
slovenska, francoska, italijanska in
nemška izdaja. Administracija „Genre
Parisien“ v Tridentu. 3616-4

Vinogradniki!

I. štajer. trsničarska zadruga
p. Juršinci ima naprodaj cepilne trte

75 tisoč silvanca,

50 „ burgundca,

120 „ šipona,

190 „ velškega rilčka,

22 „ žlahtnine, 3685-4

35 „ braminca,

nekaj drugih vrst in mešano: plavet,

burgundec, modri portugizec, ranol in

muškati. Vse trte so zajamčeno I. vrste.

ter stane tisoč 160 K. Odjemalci naj

se pridno glase in priloge 10% are.

Trte se lahko pogledajo pri Jan-

Šegula v Hlaponcih, 1 uro od želez.

postaje Možganjci pri Ptuj.

Des Paris

Za gl. 12.50 se dobi:

popolna oprema za dečke ali deklice,
obstoječa iz:

zimskega plašča

obleke

pelerine s kapuco

kape

ali zimskega plašča

oblekice

pelerine s kapuco

kapo 3700-2

v Angl. skladišču oblek
O. Bernatovič
v Ljubljani, Mestni trg 5.

Mihael Salberger

Rosa Salberger rojena Merva

poročena

37.7

Lesenice

dne 11. oktobra 1906.

Ljubljana.

A. TSCHINKEL na zet

priloga vsem čistim gospodinjam svoje izvrstne nove izdelke, kakor **komplete, marmelade, kandirano sadje** in posebno po najnovejšem načinu izdelovano 2815 31

cikorijno moko v lesenih zabojčkih. Berite plakate. En poizkus vam bo dokazal izvrstnost te domače robe.

Prodaja

iz konkurznega sklada.

Iz Dragotin Seliškarevega konkurznega sklada se bode prodala dne 20. oktobra 1906 ob 9. uri dopoldne v Ljubljani v Prešernovih ulicah št. 5, v pritličju potom javne dražbe

cela oprava mlekarne

obtoječa iz strojev, posod, oprave in drugih stvari. Inventurni zapisnik in dražbene pogoje je mogoče vpogledati v moji pisarni med uradnimi urami (8—12 in 2—5).

V Ljubljani, dne 11. oktobra 1906.

Ivan P. Vencajz,

odvetnik v Ljubljani, Dunajska cesta 19 (Medjatova hiša) kot oskrbnik konkurznega sklada.

3716-1

Stari trg št. 1.

Pozor!

Pod trančo.

Vsled opustitve manufakturne trgovine se pod lastno ceno prodaja blago, obstoječe iz raznih predmetov, posebno vseh vrst sukno za moške obleke in volneno blago za ženske obleke, kovtri, koci, garniture in preproge, Jägrovo perilo, bele srajce, ovrtniki, zapestniki in kravate.

Nihče naj ne zamudi uporabiti te redke prilike!

S spoštovanjem

Franc Dolenc

Stari trg št. 1.

3064-8

Oklic.

C. kr. okrajno sodišče v Višnjigori s tem naznanja, da se bode v zapuščino na Krki umrlega gosp. župnika **Jurija Zorc** spadajoča **premičnina**, kakor:

6 glav goveje živine, 1 par konj, 1 koleselj, kakih 220 centov mrve in detelje in drugi poljski pridelki, dragocenosti, pohištvo in druge stvari prodale na javni dražbi

dne 15., 16. in 17. oktobra 1906

vsakokrat ob 9. uri dopoldne na licu mesta na Krki v župnišču. Opozarja se še, da se bode živina in poljski pridelki prodajali takoj prvi dan.

C. kr. okrajna sodnija Višnjagora odd. I.,

3665-3

dne 9. oktobra 1906.

Babymira-crème

je najprijetnejše iz najfinjših sestavin pripravljeno sredstvo za hitro in temeljito odstranitev izpuščajev, zlasti lišajev.

Ozdravi od potu ali od mokrote predrgneno ali razpokano kožo, prekaša vsak posipalni prah. Priporočljivo tudi odrastlim, ob odrti koži, za volka, za prejahana mesta, prepotene noge itd. Varuje kožo škodljivih vplivov, jo dela gladko in nežno in je mnogo koristnejše nego puder.

Naravnost se naroča 5 škatelj za K 3.20, 10 škatelj za K 5.80 poštne prosto pri edinem izdelovalcu 3314-4

lekarnarju **H. BRODOVINU** v Zagrebu št. 95.

Pristno samo z oblastveno varovanjem oznamenilom „**Babymira crème**“.

A. KUNST

Ljubljana

Židovske ulice 4

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakišna naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. — Pri zunanjih naročilih naj se blagovolji vzorec vposlati.

Ustanovljeno leta 1845.

JOS. REICH

Edini zavod

za kemično čiščenje obleke ter zastorjev, barvarija in likanje sukna na par.

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4.

Sprejemališče

Šelenburgove ulice šte. 3. Postrežba točna. Solidne cene.

Pariski moderci!

Pariski moderci!

Spreddaj ravna oblika, ne tišči na želodec.

priloga v največji izbiri

Flozizij Persché

v Ljubljani

Pred škofijo št. 21.

Pekarija
slaščičarna
in
kavarna

J. ZALAZNIK

Stari trg št. 21.

= Filijalke: =

Glavni trg 6

Sv. Petra cesta 26

Važno! za Važno!
gospodinj, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redline in posiljalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografirane aparate in potrebščine, kirurška orodja, zila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd. Velika zaloga najfinjšega rumna in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in solj za kopel.

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce posebn. priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, soliter, enojan, kolmož, krmilno apno itd. — Vnanja naročila se izvršujejo točno in solidno.

→ Drogerija ← 41

Anton Kanc

Ljubljana, Židovske ulice št. 1.

Kupuje po najvišji ceni razna zelišča (rože), cvetja, korenine, semena, skorje itd. itd.

Št. 305 pr.

Volontersko mesto.

Podpisani deželni odbor sprejme volonterja v svrhu izvežbanja pri dež. knjigovodstvu, in sicer za zdaj brez adjuta.

Pogoj za vstop je z dobrim uspehom prebiti zrelostni izpit na kaki srednji šoli.

Tozadevne s krstnim in domovinskim listom, zdravstvenim ter zrelostnim izpričevalom in z dokazilom o znanju slovenskega in nemškega jezika opremljene prošnje je vložiti do 8. novembra 1906 pri dež. tajništvu.

Dež. odbor vojvodine Kranjske v Ljubljani, dne 6. oktobra 1906.

Slavnemu p. n. občinstvu v Ljubljani in okolici usojam se najvljudneje naznaniti, da sem prevzela vodstvo konf. trgovine **F. M. Netschek** „pri veliki tovarni“ v Ljubljani, na Resljevi cesti št. 3 in Sv. Petra cesti št. 37 in priporočam

velikansko zalogo konfekcije za gospode, dame in otroke

Najsolidnejša postrežba.

3706-1

Z velespoštovanjem

A. LUKIČ, poslovodkinja.

P 495/00/58/VIII

3684

Oklic.

Gostilna v hiši ml. Franceta Florjančič v Dravljah št. 30

z gostilniško koncesijo vred se da v zakup dražbenim potom za dobo od 1. svečana 1907 do 31. prosinca 1913.

Javna dražba bo dne 19. oktobra t. l. ob 10 uri dopoldne na tem sodišču v sobi šte. 38. Izklicna cena znaša 420 K na leto. Zakupnik mora položiti varščino 210 K. Podrobnejši pogoji so na vpogled na tem sodišču v sobi šte. 33.

C. kr. okrajna sodnija v Ljubljani odd. VIII., dne 7. oktobra 1906.

OGLAS!

Daje se v najem ali pod ugodnimi pogoji prodaja

gostilna „**Puharić**“ v Matuljah h. št. 109.

Hiša je sezidana lanske leto v modernem švicarskem stilu, ima prekrasno lego tik državne ceste, ki vodi z Reke čez Učkogoro v Istro, krasen razgled na ves Kvarnerski zaliv in njegove otoke ter na romantično okolico.

Spreddaj ima dvorišče, ob strani prostoren vrt, nasajen z mladimi kostanjevimi drevesi, lepo pokrito kegljišče, prostor za balincaje, zadaj teraso in hrastov gozd.

3301-14

Oddaljena je 3 minute od postaje Matulje-Opatija.

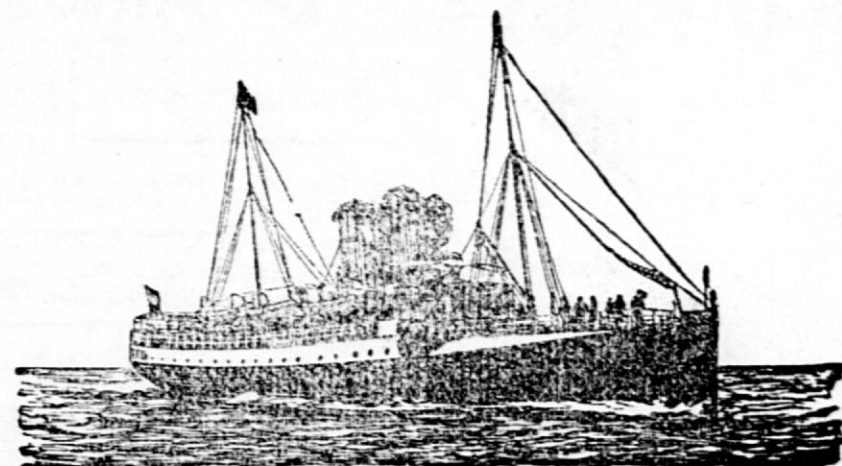
Prikladna je za vsako trgovino kakor n. pr. za gostilno, sploh za trgovino z vinom, za trgovino z mešanim blagom, za lesno trgovino, i. t. d., i. t. d.

Lastnik jo daje v najem, ker ima enako obrt v Voloskem, a ne more vsled svoje maloštevilne in mlade obitelji imeti obrti na dveh straneh.

Ponudbe in pisma naj se naslavlja na:

Anton Puharić,

gostilničar in posestnik, Matulje h. št. 109.

CUNARD LINE
TRST-NEW-YORK

je najpripravnejša, najcenejša in najboljša pot iz Ljubljane 3108-56

v severno Ameriko

ker tod ni dolgotrajne in mučne vožnje po raznih železnicah, nobenega presedovanja ne prenočevanja in sploh nobenih postranskih stroškov med pntjo. Parniki so prostorni, varni, zračni in snažni. Vsakih 14 dni vozijo. Hrana in postrežba najboljša.

Pojasnila daje in vozne liste prodaja glavni zastopnik:

ANDREJ ODLASEK, Ljubljana, Slomškove ulice 25.

polg cerkve Sreca Jezusovega.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

Ljubljana, Turjaški trg št. 7. 255-42

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Največja zaloga
pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gospode sobe, Preproge, zastorji, modrool na vzmeti, zimnat modrool, otroški vozički itd.

Najnižje cene.

Najsolidnejše blago.

Natečaj.

Razpisana je služba sanitetnega distriktnega zdravnika

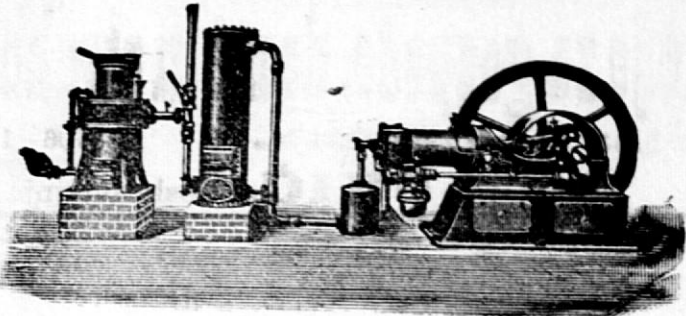
v Vojniškem trgu, obsegajoč občine: trg Vojnik, Bezovica, Višjaves, Škofjavaras, Frankolovo, Novacerkva, Dobrna in Smarten v Rožni dolini. Kot zdravnik ima tudi razširjeno privatno poslovanje. Zahteva se znanje slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi.

Prošnje naj se pošljejo podpisane na načelniku do 31. oktobra 1906.

Višjaves pošta Vojnik pri Celju,
dne 21. septembra 1906.

Načelnik: J. Lipuš.

Okoli 150.000 konjskih sil imamo v napravah sesalnega plina

Vse običajne velikosti do 100 PH
so vedno v delu in se dobivajo v
3119-7 primernem roku.

našega sistema v prometu.

Zelo majhna poraba goriva.

Najcenejši obrat

Langen & Wolf

tovarna za motorje

na Dunaju X.,
Laxenburgerstrasse 3.

Ustanovljeno 1862

Najstarejša tvornica
c. kr. dvorni

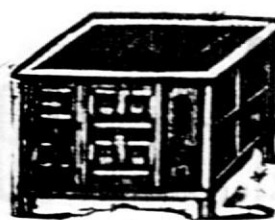
Telefon 584.

peči in ognjišče
mašinist

RUDOLF GEBURTH, Dunaj

VII. Kalsérstrasse 71, na voglu Burggasse.

205-8

Zaloga ognjišč, štedilnikov in strojnih
ognjišč za vsako porabo od navadne do
najtinejše in najelegantnejše iz-
peljave, v vseh velikostih, črne ali bogato
emailirane.

Vse vrste peči
tudi s trajnim
gorenjem.

Sušilnice, plinove peči, kamni.

Specialni katalogi gratis in franko.

Naicenejša pot za zdaj!!

Red Star Line
*Reda zvezda **

V Ameriko!

Antwerpen

Hitra in varna vožnja
z moderno opravlje-
nimi novimi
brzoparniki
te solidne

New York

Philadelphia

dobite v

51-41

Kolodvorskih ulicah št. 41

od južnega kolodvora na desno.

za zastopstvo „Rdeče zvezde“

Franc Dolenc.

V našo pisarno pridite za gotovo vsaj v torek dopoldne, da prestopite pravočasno na barko v soboto jutraj. Naši parniki — Finland, Kronland, Vaderland, Zeeland — vozijo do New-Yorka sedem dni. To je pribito. Vljudnost, snaga in zdrava hrana je na njih pri nas prvo in zadnje.

Največja zaloga navadnih do najtinejših otroških vozičkov in navadne do najtinejše

žime.

M. Pakič

v Ljubljani.

Neznanja stroškov se
pošlje v povzpetnik.

J. KEBER

v Ljubljani

na Starem trgu št. 9

priporoča

svojo tovarniško zalogo
suknenega, platnenega in
perilnega blaga, perila,
kravat, modercev, vencev
in šopkov za neveste ter
nagrobni vencev
po izredno nizkih cenah.

Potrebščine za krojače in šivilje.

Čisto in kakovostno.

G. ČADEŽ

v Ljubljani

Mestni trg št. 14

poloj Urbančeve manufakturne trgovine

priporoča

42

klobuke

čepice, razno moško perilo,
kravate, ovratnike itd.

Blago imam solidno, cene zmerne.
Postrežem točno.

Jos. Eberle

urar

trgovec z zlatnino

in srebrnino

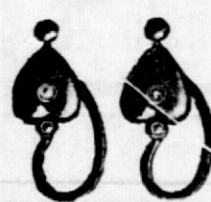
na Mestnem trgu št. 13

filijalka:

na Mestnem trgu št. 17

priporoča svojo veliko zalogo preestij-
skih ur iz prvih tovarov, budlik,
stenskih, salonskih in ur na
nihalu, briljantov, zlatnine
in srebrnine. Namizna oprava
iz kitajskega srebra.

Lastna delavnica za popra-
vila in vsa nova dela.

Jv. Seunig

trgovec z usnjem

na drobno in debelo

v Ljubljani, Stari trg št. 7

priporoča

olje zoper prah

dosedaj najboljšo, pristo ben-
cina, smole, petroleja ter kislin
brez konkurence, brez vsacega duha
po najnižjih cenah:

na drobno 1 kg. po 60 h, na debelo
po 50 h.

Novo! Patentirano Novo!

nepremočljivo mazilo

za počrnenje rujavih

čevljev, usnja itd.

Senzačna novost za dame!

Japonska creme za prsa.

Edino gotovo učinku-
joče sredstvo za raz-
vitje in popravo bujnih prs. Prekaša vse tozadevne preparate. Uporablja se
samo zunaj, zato se rabi pri vsaki telesni konstituciji. Zdravniško preizkušeno
in priporočeno. Zajemčeno neškodljivo. **Presenetljiv učinek po kratki upo-
rabi.** Cena lonček z navodilom uporabe vred K 7.—. Lonček za poskušnjo
K 4.—. — Razpošilja diskretno po poštne povzetju ali če se denar naprej pošlje
Karolina Weil, Dunaj XVI., Ottakringerstrasse 31 M, II. nadst. 17.

3518-3

Liminent. Capsici comp.

Varst. znamka: Sidro.

3606-2

Pain-Expeller s sidrom

priznana izborna, bolečine tolažeče in odvajalno mazilo ob prehlajenju itd.;
po 80 h, K 1'40 in K 2'— se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupu tega splošno
prikljubljene domačega zdravila naj se jemljejo le originalne ste-
klenice v škatlicah z našo varstveno znamko „Sidro“ potem je
vsakdo prepričan da je dobil orig. izdelek
Dr. Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi. Eliščina c. 5 nova.

Razpošiljanje vsak dan.

Priporočam dobro napravljene modroce na peresih, žimnice, otomane i. t. d.

Velesolidno delo!

Nizke cene!

Podnevi: divan.

Cena od 100 K naprej.

Ponoči: postelja.

31

Izumitelj patenta: „Postelja, preminjajoča se v divan“.

Avstrijski patent št. 23.139. Ogrski patent št. 33.004.

DRAGOTIN PUC

tapetniški in preprogarski mojster

Šelenburgove ulice 6. LJUBLJANA Šelenburgove ulice 6.

Prenovljam tudi jako solidno vse v to stroko spadajoče izdelke

Velik krah.

New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je bila velika to-
varna srebrnine prisiljena, oddati svojo zalogo zgolj proti majhnemu pla-
čilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur
sedeče predmete le proti temu, da se mi povrne gl. 6-60 in sicer:

- 6 komadov najtinejših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 komadov ameriških patentiranih srebrnih vilic iz enega komada;
- 6 komadov " " " " jedilnih žlic;
- 12 komadov " " " " kavnih žlic;
- 1 komad ameriška patentirana srebrna zajemalnica za juho;
- 1 komad ameriška patentirana srebrna zajemalnica za mleko;
- 6 komadov angleških Viktorija čašo za podklado;
- 2 komada efektivnih za iznih svečnikov;
- 1 komad čestitk za čaj;
- 1 komad najtinejša sipalnica za sladkor.

42 komadov skupaj samo gl. 6-60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gl. 40 ter jih je moči sedaj do-
biti po tej minimalni ceni gl. 6-60. Ameriško patent srebro je skozi in skozi
bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši do-
kaz, da leta inserat ne temelji na nikakršni slepariji zave-
zujem se s tem javno, vsakemu, kaveremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez
zadržka znesek in naj nikdo ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to **krasno**
garnituro, ki je posebno prikladna kot **prekrasno**

priložnostno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo. — Dobiva se edino le v

A. HIRSCHBERG-a

ekspozitni hiši ameriškega patentiranega srebrnega blaga

na Dunaju II., Rembrandstrasse 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje.

Cistilni prašek za njo stane 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izveček iz pohvalnih pism.

Bil sem s pošiljateljico krasne garniture S patentirano srebrno garnituro sem

jako zadovoljen. Ljubljana jako zadovoljen.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešp. Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še

jedno. — Št. Pavel pri Preboldu. Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Sarajevo, 22. oktobra 1904.

S poslanim jedilnim orodjem sem prav zadovoljen.

Mihael Kovačević, ravnatelj pom. uradov pri dež. vladi v Sarajevu.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
 priporoča svoj priporočeni izvrsten **Portland-cement** v vedno
 enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene pred-
 pise glede tlakovne in odporne trdnosti daleč nadkrijujoči dobroti kakor
 tudi svoje priznane izvrstno **apno**.
Priporočila in spričevala
 raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago
 Centralni urad
 Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Podpisana uljudno naznanjam, da bom izvrševala
izdelovanje in razprodajo sodavice
 v istem obsegu kakor je to izvrševal moj dne 25. t. m. umrli soprog
Franc Dolinšek ter prosim vse dosedanje p. n. odjemalce, da tudi
 meni izkazujejo isto zaupanje, kakor so je izkazovali mojemu raj-
 nemu soprogu.
 Priporočam se za mnogoštevilna naročila in obljubujem, da
 jih bom izvrševala točno in solidno.
 V Krškem, 28. septembra 1906.
Franja Dolinšek,
 izdelovalka sodavice.

Prva kranjska tvornica klavirjev v Ljubljani
 Rimska cesta št. 2. Hilserjeve ulice št. 5.

Klavirji, harmoniji, tudi samoigralni, elektriški. Prodaja se tudi
 na obroke. Stare klavirje jemljem v zameno. Dajem tudi naposodo.
 Poprave, uglaševanja se izvršujejo točno in dobro. Solidne cene,
 5letna garancija.

Hamburg-Amerika Linie
 Vožnja traja
 dni 6 dni
 izvrstna prilika za potovanje
 z najnovejšimi leta 1905 in 06 zgrajenimi velikanskimi parniki
"Amerika" 24.000 ton
"Kaiserin Augusta-Victoria" 25.000 ton
 kajor do sedaj veliki parniki z 8-12.000 tonami
 Pojasnila daje zastopnik:
Ljubljana Kolodvorske-ulice št. 28
 Odhod iz Ljubljane vsaki ponedeljek, torek in četrtek v tednu.

Ustanovljena 1882.
 Pošt. hranilnice račun
 št. 828.406.
Kmetiska posojilnica
 registrirana zadruga z neomejeno zavezo
 v lastnem zadržnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18
 podrejena škotraciji "Zadrugne zveze v Celju".
 je imela koncem leta 1905 denarnega prometa . . . K 44.396.886-60
 upravnega premoženja . . . K 8.926.326-73
obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %
 brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega
 plačuje posojilnica sama za vložnike. 1354-14
 Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čerkovnim
 prometom in jih obrestuje po 4% od dne vloge do dne dviga.
 Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1905 . . . K 8.702.874-88
 Posojuje na zemljišča po 5 1/2 % z 1 1/2 % na amortizacijo ali
 pa po 5 1/2 % brez amortizacije; na menice po 6 %.
 Posojil. sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.
 URAĐNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven
 nedelj in praznikov.

Ustanovljena 1882.
 Telefon št. 155.
Ljubljanske okolice

Perje
 za postelje in puh
 priporoča po najnižjih cenah
F. HITI
 Pred škofijo št. 20.
 Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Ustanovljeno leta 1830. Telefon št. 79.
Modna trgovina
J. S. BENEDIKT
 Ljubljana, Prešernove ulice
 v novi zgradbi „Mestne hranilnice“
 priporoča
lepe moške in ženske klobuke
 fino perilo, kravate, kakor tudi
 vse v modno trgovino spada-
 joče predmete.
 Pri nabavi perila za opreme
 poseben rabat.
 Za realno postrežbo in strogo solidno blago jamči za
 mnogo let obstoječa firma.

Cementna zarezna strešna opeka
 iz portland cements in peska.
 Streha prihodnosti.
 Patentirana v 30 državah.
 Trpežnejša in bolj lahka streha
 kakor iz vsake druge vrste strešnih
 opek iz lovlca.
 Odlikovan z diplomom, zlato medaljo in
 častnim križcem v Parizu 1904.
 Edini izdelovatelj za Kranjsko
JANKO TRAUN
 izdelovatelj cementnin
 Glince pri Ljubljani.

Najboljši kozmetički predmeti so:
Ada milo po 60 h
 cream po 1 K
 za olepšanje polti in telesa.
Ada ustna voda
 zobni prašek
 po 1 K, za gojitev zob in ust.
Ada lasna voda
 lasna pomada
 po 1 K, za ohranitev in rast
 las.
 Ti izdelki „Ada“, ki so oblastveno
 varovani, so naprodaj le v
Orlovi lekarni
 Mr. Ph. Mardetschlager, kemik
 v Ljubljani.
 Nadomestke za „Aldo“ vračate.

August Agnola
 Ljubljana
 Dunajska
 cesta 13.
 Izborna
zaloga
 namiznih in
 nastropnih
 svetilk,
 najnovejše
 vrste
 po nizkih
 cenah.

Zahtevajte samo
SELLE & KARY-jev
FREDIN
 Najboljše
 čistilno sredstvo
 za vsako boljše obuvale
 rumeno in črno.
 Posebno priporočljivo
 za čevlje iz boxcalla,
 oscarja, cheuroux-
 in lakovega usnja.
 DUNAJ XII. 1.

Podpisana uljudno naznanjam, da sem zopet otvorila
 s 1. oktobrom svoj najbolje znani
hotel „Štemarje“ v Škofji Loki
 kjer se bom potrudila zadovoljiti svoje cenjene goste kakor
 preje z izvrstnimi jedili, dobrimi vini in točno
 postrežbo.
 Sobe od 1 K 20 višje. — Ceneno kosilo in večerja v
 mesečnem abonentu. — Vožnje v okolico.
 R. Daneu.

Ugodna prilika.
 V konkurzno maso **Dragotina Puca**, založnika pobištva in tapetnika
 v Ljubljani, spadajoče

pohištvo, tapetniško blago in izdelki
 cenjeno glasom inventarja c. kr. deželnega sodišča ljubljanskega S 20/6/90
 sodno na 20.853 K 19 v, oziroma vsled priznanih izločitvenih zahtev na
 20.812 K 19 v, se

proda iz proste roke
 vsled sklepa upniškega odbora najboljšemu ponudniku **vkupno (en bloc)** za
 sodno cenilno vrednost ali tudi pod njo brez poročta mase za popolnost
 ali količino prodajnih predmetov.
 Ponudbe je doposlati podpisanemu upravniku
 do dne 18. oktobra 1906

in priložiti znesek 2000 K kot varščino
 Vsak ponudnik je vezan takoj na svojo ponudbo in mora ostati v besedi
 do dne 24. oktobra 1906.
 V teku 3 dni po obvestitvi o sprejemu ponudbe je položiti celo kupnino
 v roke upravnika in najkasneje v 8 dneh po popolnem plačilu prevzeti kup-
 ljene stvari.
 Upniški odbor si pridržuje pravico, da ponudbo presodi, sprejme ali odkloni.
 Vsa natančnejša pojasnila daje podpisani upravnik, pri katerem se je
 tudi zgledati radi upogleda inventarja ali ogleda blaga; inventar je pa moči
 upogledati tudi pri c. kr. deželnem sodišču ljubljanskem.
 V Ljubljani, dne 10. oktobra 1906.
Dr. Alojzij Kokalj,
 kot upravnik v konkurzu Dragotina Puca.

Važno za vsakega!

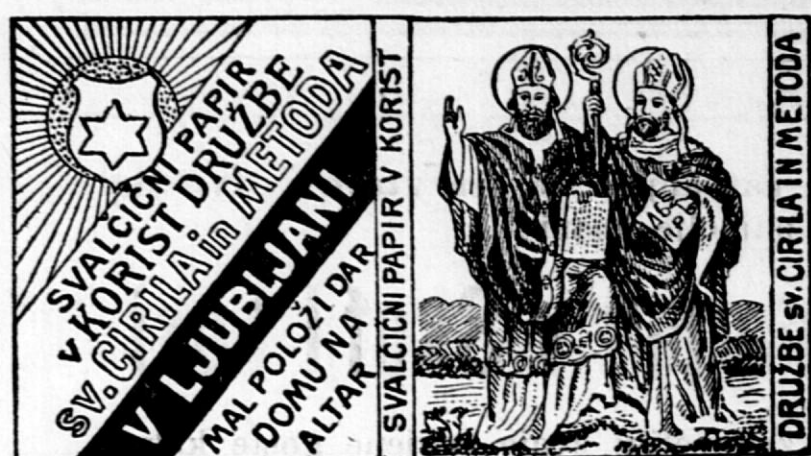
Povodom **25 letnega obstoja** svoje trgovine kakor tudi časa, odkar
 sem iznašla jaz, Ana Csillag, pomado za rast las in brade, sem založila pri
 eni prvih bank na Dunaju 100 srečk, katerih glavni dobitki se razdele soraz-
 merno med moje cenjene odjemalce in sicer vse, kar se vleče do 1. janu-
 arja 1907: to pa se zgodi na ta način, da dobi vsak odjemalec, ki naroči en
 lonček moje pomade za 1 fl., eno delno nakazilo na dobitke teh 100 srečk
zastonj, pri naročbi treh lončkov 3 nakazila, pri 5 lončkih 5 nakazil, pri
 10 lončkih 10 nakazil itd., dokler se bo še katera dobila. Prihodnje srečkanje
 je že 1. novembra in sicer državnih srečk iz l. 1860, glavni dobitke **600.000**
 kron, in dunajskih komunalnih srečk, glavni dobitke **400.000** kron, 15. no-
 vembra ogrskih premijskih srečk, glavni dobitke **300.000** kron, zemljiških
 srečk, glavni dobitke **90.000** kron, ogrskih hipoteknih srečk, glavni dobitke
70.000 kron, Jó Sziv srečk, glavni dobitke **30.000** kron in nazadnje 1. de-
 cembra državnih srečk iz l. 1864, glavni dobitke **300.000** kron in na vse-
 zadnje turških srečk, glavni dobitke **600.000** kron.
 V najboljšem slučaju morejo moji cenjeni odjemalci dobiti skupno vsoto
2 milijonov 390.000 kron, ki se bo razdelila 1. januarja 1907 na vse, ki
 bodo imeli nakazila na te dobitke. Tako se torej nudi vsakemu prilika, po-
 polnoma zastonj, ne da bi bilo treba kaj plačati, se vdeležiti glavnih dobitkov
 zgoraj navedenih srečk in prosim najljubše, da mi določijo kar najhitreje
 svoja cenjena naročila; s tem se že udeležijo zgoraj navedenih srečkanj. Cena
 lončku moje pomade je fl 1.—, fl 2.—, fl 3.— in fl 5.—, ki se mora poslati
 naprej ali pa po poštnem povzetju. — Serije in številke vseh 100 srečk ob-
 segajočih nakazil, katera določijo moji cenjeni odjemalci zastonj, pošljem v zavojih
 in tako more vsak kontrolirati vsako srečkanje.
 Moja pomada za rast las in brade je svetovnoznana, je razširjena in pri-
 ljubljena v najvišjih krogih vseh civiliziranih dežel, o čemer se morem izkazati
 s tisoči priznanih pism. Upam, da boste porabili to ugodno priliko, ki se vam
 do sedaj še ni nikdar nudila, kar najbolj in naročili veliko moje pomade, ki
 se tudi lahko leta in leta hrani, ne da bi se pokvarila. Vsakdo si more ohrani-
 ti lase goste in dolge do visoke starosti, ako uporablja pomado za rast las,
 ki jo je gospa Ana Csillag sama iznašla. Nobeno drugo sredstvo nima toliko
 hranilnih snovi za lase kakor pomada gospe Csillag, ki si je s polno pravico
 pridobila svetoven sloves, ker so dosegli gospodje in dame že po porabi prvega
 lončka pomade najboljše uspehe s tem, da neha izpadanje las že po nekaj
 dnevih popolnoma in se pokažejo novi lasje. Ta uspeh dokazujejo tisoči pri-
 znalnih pism, ki prihajajo z vsega sveta, ker le resnica diči uspeh.
 Z odličnim spoštovanjem
Ane Csillag glavnik Loreley
 nezlojmit, komad 1 fl.
Ana Csillag, Dunaj
 I. Graben 31
 (kamor naj se pošiljajo vsa naročila).
 (Kamor naj se pošiljajo vsa naročila).
 od danes do 31. decembra 1906 sovjam

25 srečk avstr. rdečega križa glavni dobitke K	60.000	1 srečka državna iz leta 1860 glavni dobitke K	600.000
5 „ ogrskega „	30.000	1 „ „ 1864 „	300.000
1 „ budimška „	40.000	2 „ tisk „	180.000
1 „ Palffyjeva „	84.000	1 „ ogrska premijska „	300.000
1 „ Rudolfska „	30.000	25 „ Dombau „	30.000
1 „ Salmova „	84.000	1 „ zemljiška „	90.000
1 „ ogrska hipotekna „	70.000	1 „ Claryjeva „	52.000
2 „ dunajski komunalni „	400.000	25 „ Jó-Sziv „	30.000
4 „ turško „	600.000	2 „ kreditni „	300.000

Mnihovgraška zaloga črevljev

Henrik Kenda v Ljubljani

prodaja nedvomno najboljša, najbolj solidna in najbolj zanesljiva obuvala vseh vrst in oblik za gospode, dame in otroke po jako skromnih cenah.

Novost! Cigaretni papir in cigaretne stročnice

nedosežno izvrstne kakovosti.

Vprašanja naj se naslavljaajo na vodstvo družbe „sv. Cirila in Metoda“ v Ljubljani.

PFAFF-ovi šivalni stroji

so najboljši za rodovinsko rabo za šivanje, krpanje in vezenje neprekošni za obrtne namene.

Šivajo naprej in nazaj. 2276 17

Kroglasta lega!!

Generalni zastopnik **Franc Tschinkel**

Ljubljana

Mestni trg št. 9.

Kočevje

v gradu.

Krošnjariji-agenti

se proti visoki proviziji ali stalni plači iščejo takoj za prodajanje patent. Poudarje pod „A. E. 104“ odpošilja **Rafael & Wittek** Dunaj I. Graben 28. 361h-2

„Pri zlatem čevlju“

Ljubljana

Stari trg št. 9

velika zaloga 42

čevljev

domačega in tujega izdelka.

Trpežno biago — Cene solidne.

Točna postrežba.

Knjižna novost: Ljudmila Poljanec Poezije.

V tej lično opremljeni knjižici je izšla zbirka poezij pesnice, ki jo je poznalo doslej občinstvo pod pseudonimom Nataša kot odlično so-trudnico slov. leposlovnih listov, zlasti „Ljubljanskega Zvona“. Mehka lirika, polna globokega čuvstva, se bo s svojim mehkim elegičnim tonom brez dvoma prikupila vsakemu čitatelju. — Priporočamo jo posebno slov. naobraženemu žensktvu. 54 96

Cena broš. K 2.—, po pošti K 2-10, eleg. vez. K 3.—, po pošti K 3-10.

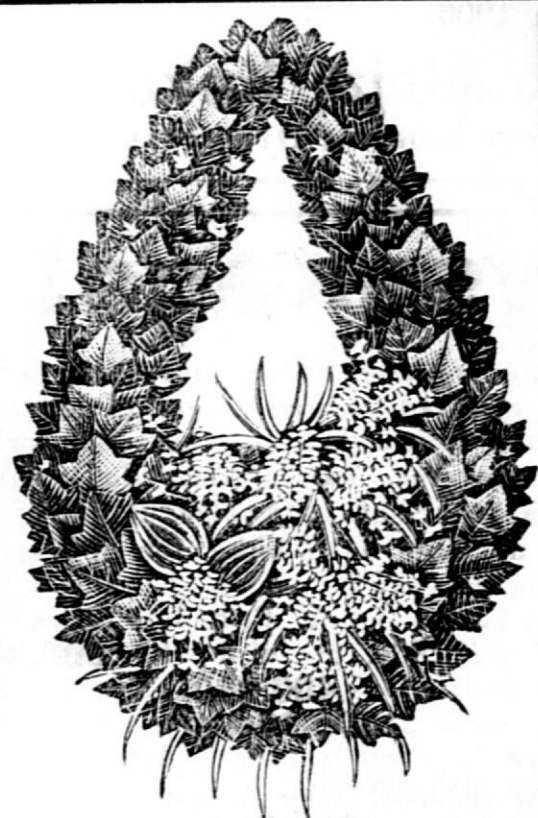
Založništvo L. SCHWENTNER v Ljubljani.

Naznanilo. Svojm cenjenim p. t. pokroviteljem in znancem naznanjam, da pridem 15. t. m., to je v ponedeljek v Ljubljano, kjer bom stanoval v hotelu pri Slonu, in zopet začnem **pouk v plesanju.**

Zasebne družbe in klubi itd., ki se bodo hoteli učiti, najvljudneje prosim, da se odločijo za to do mojega prihoda. Za dijaške klube znižane cene. Vpisovanje vsak dan od 3.—5. popoldne

Z vsem spoštovanjem **Giulio Morterra,** učitelj plesa.

3424-5

Najcenejši nakup največjo zalogo nagrobnih vencev in trakov

priporoča 3695-1

po najnižjih cenah brez konkurence

J. KEBER

Ljubljana, Stari trg št. 9.

Br. Novaković

posestniki vnoogradov na otoku Braču in v makarskem primorju v Dalmaciji.

Čast nam je naznaniti slavnemu občinstvu, da smo vsled želje naših cenjenih odjemalcev odprli moderni

vinotoč v Sodnijskih ulicah št. 4, kjer točimo mnogovrstna pristna vina svojega pridelka po najnižjih cenah.

Zaradi točne postrežbe in olajšanja truda našim cenjenim odjemalcem, sprejemamo naročila, ozir. prodajamo tudi v vinotoču v Sodnijskih ulicah št. 4 vina, konjak itd. v steklenicah po ravno tisti ceni in enake vrste, kakor v skladišču na Starem trgu. Zahvaljujoč se za do zdaj izkazano nam čast se priporočamo slavnemu občinstvu 3602 3

z velespoštovanjem

Br. Novaković.

Ohranitev zdravega ŽELODCA

tiči največ v ohranitvi, pospeševanju in v uravnavi prebavljanja ter odstranitvi nadležnega saprtja. Preizkušeno, iz izbranih najboljših in uspešnih zdravilnih zeli skrbno pripravljeno, tek zbujačo in prebavljeno pospešujočo in lahko odvajajočo domačo zdravilo, ki ublaži in odstrani snane naslednje neumnosti, slabe dihte, prebavljanja in sopnega saprtja, n. pr. gorčico, napenjanje, nezmerne tvoritve kislin ter krče je dr. Rose balzam za želodca iz lekarn B. FRAGNERJA v PRAGI.

SVARILO! Vsi deli embalaže imajo postavno ponovno varstveno znamko.

Glavna zaloga

lekarna B. FRAGNER-ja v Pragi.

o. in kr. dvornega dobavitelja

„pri črnem orlu“

Praga, Malá Strana, ope! Nerudove ulice 203.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Cela steklenica 2 K, pol steklenica 1 K.

Proti vpošiljavi K 1-50 se pošlje mala steklenica in za K 2-80 velika steklenica, za K 4-70 2 veliki steklenici, za K 8 — 4 velike steklenice, za K 22 — 14 velikih steklenic poštne prosto na vse postaje avstro-ogrsko monarhije poštne prosto

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske. V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarnih: G. Piccoli, U. pl. Trnkoczy, M. Mar-a detschlager, J. Mayr. 3352-3

— Dobro in ceno! —

Anton Schuster

v Ljubljani, Spitalske ulice št. 7

priporoča

3565 3

novosti

konfekcije za dame in deklice, bluz, deških oblek, modnega blaga za dame in gospode, parhenta, flanelastih odej, garnitur,; najboljše belo blago za perilo in vsakovrstne preproge.

Največja izbira v boah.

Konfekcijski katalogi brezplačno in poštne prosto.

Uzorci na zahtevavanje poštne prosto!

Solidna postrežba. Najnižje cene.

— Dobro in ceno! —